

KÉSŐ RÉZKORI TEMETKEZÉSEK RÉGÉSZETI ÉS BIOARCHEOLÓGIAI ELEMZÉSE

ARCHAEOLOGICAL AND BIOARCHAEOLOGICAL STUDIES
ON LATE COPPER AGE BURIALS

késő rézkori
temetkezési rítusok
genetika, antropoló
természettudomá
archeozoológia,
C14-es korhatá
rézkori te

Késő rézkori temetkezések
régészeti és bioarcheológiai elemzése

Archaeological and Bioarchaeological Studies
on Late Copper Age Burials

Késő rézkori temetkezések régészeti és bioarcheológiai elemzése

Archaeological and Bioarchaeological Studies on Late Copper Age Burials

Szerkesztő:
Bondár Mária

Közreműködő szerzők:

Bondár Mária, Demény Attila, Farkas Csaba, Gál Erika, Gerber Dániel,
Gugora Ariana, Hegyi István, Horváth Anikó, Jakucs János, Köhler Kitti,
Marton Tibor, Oross Krisztián, Palcsu László, Rácz Piroska,
Somogyi Krisztina, Somogyvári-Lajtár Enikő

HUN-REN
Magyar Kutatási Hálózat

HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet
MTA Kiváló Kutatóhely

Budapest 2023

A kötet megjelenését támogatta:

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal K-128413,
A Kárpát-medence késő rézkori temetkezéseinek komplex elemzése és a
MEC K_140620, *Késő rézkori temetkezések a Kárpát-medencében –*
Régészeti és bioarchaeológiai elemzések új eredményei című pályázata

Borító:

Fent: mintavétel a HUN-REN BTK AGI-ban; réz karperec (Balatonlelle-Rádpusztá 415. sír);
kettős temetkezés (Balatonszentgyörgy-Faluvégi-dűlő 2. lh. 774. sír)

Lent: DNS spirál (<https://www.dreamstime.com/royalty-free-stock-image-dna-molecules-beautiful-background-image34490806>); gagát gyöngy (Balatonlelle-Rádpusztá 415. sír);
a gyöngy mikroszkópos felvétele; gyöngysor (Budakalász-Luppa-csárda 128. sír);
gyermeksír részlete (Balatonlelle-Rádpusztá 415. sír).

Technikai szerkesztő: Vajda Olga
Angol fordítás: Seleanu Magdaléna

ISBN 978-615-5766-64-0

© HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet, 2023

© Archaeolingua Alapítvány, 2023

© Szerzők, 2023

© Grafikusok, fotósok, számítógépes grafika és 3D rekonstrukció készítői, 2023

© Seleanu Magdaléna, 2023

Minden jog fenntartva. Jelen könyvet, illetve annak részeit tilos reprodukálni, adatrögzítő rendszerben tárolni,
bármilyen formában vagy eszközzel – elektronikus úton vagy más módon – közölni a kiadó engedélye nélkül.

2023

ARCHAEOLINGUA

ARCHAEOLINGUA ALAPÍTVÁNY

H-1067 Budapest, Teréz krt. 13.

www.archaeolingua.hu

Felelős kiadó: Jerem Erzsébet

Borítóterv: Kaszta Móni

Tipográfia és nyomdai előkészítés: Kovács Rita

Nyomda: Prime Rate Kft. Budapest

Tartalomjegyzék / Contents

BONDÁR MÁRIA	
Előszó	7
<i>Introduction</i>	10
BONDÁR MÁRIA	
Kutatástörténet – másképp. A reformkortól a bioarcheológiáig	15
<i>Research history with a different perspective. From the Age of Reform to bioarchaeology</i>	44
BONDÁR MÁRIA	
A temetkezések katalógusa	49
<i>Catalogue of burial sites</i>	262
1. Győr-Moson-Sopron vármegye	53
2. Vas vármegye	58
3. Veszprém vármegye	62
4. Zala vármegye	71
5. Komárom-Esztergom vármegye	83
6. Fejér vármegye	99
7. Tolna vármegye	100
8. Baranya vármegye	107
9. Pest vármegye	119
10. Budapest	135
11. Bács-Kiskun vármegye	143
12. Csongrád-Csanád vármegye	148
13. Békés vármegye	156
14. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye	157
15. Heves vármegye	158
16. Nógrád vármegye	161
17. Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye	162
18. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye	174
19. Hajdú-Bihar vármegye	179
BONDÁR MÁRIA – SOMOGYI KRISZTINA	
20. Somogy vármegye	181
BONDÁR MÁRIA	
Irodalom / References	269
BONDÁR MÁRIA	
A temetkezési kategóriák és a temetési rítusok látható elemei	303
<i>Burial categories and the archaeologically visible elements of the mortuary rites</i>	330
RÁCZ PIROSKA	
Dunántúli késő rézkori temetkezések embertani vizsgálatának főbb eredményei	339
<i>The main results of the osteoarchaeological study of the Late Copper Age burials of Transdanubia</i>	412

GÁL ERIKA

Dunántúli késő rézkori temetkezésekben talált állatcsontleletek vizsgálatának főbb eredményei	423
<i>Main results of the analyses of animal bones from Late Copper Age burials in Transdanubia .....</i>	452

MARTON TIBOR

Pattintott kőeszközök késő rézkori temetkezésekben	455
<i>The chipped stones from the Late Copper Age burials .....</i>	478

JAKUCS JÁNOS

Az alkalmazott mintavételi stratégia elméleti megfontolásai és gyakorlati kivitelezése	481
<i>Theoretical and practical considerations of the employed sampling strategy .....</i>	490

OROSS KRISZTIÁN – JAKUCS JÁNOS – SOMOGYI KRISZTINA –
RÁCZ PIROSKA – KÖHLER KITTI – BONDÁR MÁRIA

A Baden-komplexum síregyütteseinek abszolút kormeghatározása a Kárpát-medence nyugati területein	493
<i>The absolute chronological dating of the funerary contexts of the Baden complex in the western Carpathian Basin .....</i>	554

GERBER DÁNIEL

Az archeogenomikai vizsgálatok múltja, jelene és jövője Magyarországon	557
<i>Archaeogenomic studies in Hungary. Past, present and future .....</i>	589

DEMÉNY ATTILA – GUGORA ARIANA – SOMOGYVÁRI-LAJTÁR ENIKŐ –
FARKAS CSABA – HEGYI ISTVÁN – PALCSU LÁSZLÓ – HORVÁTH ANIKÓ

Rézkori temetők csontvázleleteinek stabilizotóp-geokémiai elemzése	591
<i>Stable isotope analyses of Late Copper Age burials .....</i>	610

BONDÁR MÁRIA

Epilógus. A késő rézkori temetkezések elemzésének fontosabb eredményei, tanulságai és jövője	613
<i>Epilogue. The most important insights drawn from the study of Late Copper Age burials and potential directions for future studies .....</i>	624

A kötet szerzői / List of Contributors	631
--	-----

IRODALOM / REFERENCES

- BÁLINT-PÁRDUCZ 1933–1934 BÁLINT ALAJOS – PÁRDUCZ MIHÁLY: Újabb őskori telep Ószentiván határában – Eine neue urzeitliche Ansiedlung bei Ószentiván. *Dolgozatok a Magyar Királyi Ferencz József Tudományegyetem Archaeologiai Intézetéből* 9–10 (1933–1934) 44–50.
- BÁNDI 1979 BÁNDI GÁBOR (szerk.): *Baranya megye története az őskortól a honfoglalásig*. Baranya monográfia. Pécs: Baranya Megyei Levéltár 1979.
- BÁNFFY-BONDÁR–
M. VIRÁG 2003 BÁNFFY ESZTER – BONDÁR MÁRIA – M. VIRÁG ZSUZSANNA: A rézkori hitvilág. In: *Magyar régészet az ezredfordulón*. Főszerk.: Visy Zsolt. Budapest: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 2003, 132–137.
- BÁNFFY-GYUCHA-CSIKY 2011 BÁNFFY, ESZTER – GYUCHA, ATTILA – CSIKY, GERGELY: Fundamental modifications to archaeological heritage protection regulations in Hungary. A brief report. *International Journal of Cultural Property* 18:4 (2011) 425–428. <https://doi.org/10.1017/S0940739111000403>
- BANNER 1935 BANNER JÁNOS: A badeni kultúra emlékei Hódmezővásárhelyen – Die Denkmäler der Badener Kultur in Hódmezővásárhely. *Dolgozatok a Magyar Királyi Ferencz József Tudományegyetem Archaeologiai Intézetéből* 11 (1935) 126–135.
- BANNER 1937 BANNER JÁNOS: A hódmezővásárhelyi múzeum ásatásai 1935-ben – Die Ausgrabungen des Museums von Hódmezővásárhely im Jahre 1935. *Dolgozatok a Magyar Királyi Ferencz József Tudományegyetem Archaeologiai Intézetéből* 13 (1937) 50–69.
- BANNER 1938 BANNER JÁNOS: A hódmezővásárhelyi múzeum ásatásai 1937-ben – Die Ausgrabungen des städtischen Museums von Hódmezővásárhely im Jahre 1937. *Dolgozatok a Magyar Királyi Ferencz József Tudományegyetem Archaeologiai Intézetéből* 14 (1938) 191–200.
- BANNER 1939 BANNER JÁNOS: Bádeni sírok Hódmezővásárhelyen, a Bodzásparton – Graves of the „Baden” culture at Hódmezővásárhely on the Bodzáspart. *Folia Archaeologica* 1–2 (1939) 13–23.
- BANNER 1940 BANNER JÁNOS: *Hódmezővásárhely története a honfoglalásig*. 1. rész. A legrégebbi időktől a bronzkor kialakulásáig – Geschichte der Stadt Hódmezővásárhely bis zur Landnahmenzeit. Teil 1. Von den ältesten Zeiten bis zur Bronzezeit. Hódmezővásárhely: Városi Múzeum 1940.
- BANNER 1940a BANNER JÁNOS: Badeni edények a vasmegyei gyűjteményekben – Gefässe der Badener Kultur in Sammlungen des Komitat Vas. *Dunántúli Szemle* 7:7–8 (1940) 373–385.
- BANNER 1941 BANNER JÁNOS: Badeni edények a vasmegyei gyűjteményekben (folytatás) – Gefässe der Badener Kultur in Sammlungen des Komitat Vas. *Dunántúli Szemle* 8:1–2 (1941) 3–15.

- BANNER 1941a BANNER JÁNOS: Újabb adatok a dunántúli badeni-kultúra ismeretéhez – Neuere Angaben zur Kenntnis der Badener-Kultur in Transdanubien. *Dunántúli Szemle* 8:7–8 (1941) 345–353.
- BANNER 1941b BANNER JÁNOS: Badeni leletek a szabolicsmgyei Viszről. *Folia Archaeologica* 3–4 (1941) 28–38.
- BANNER 1942 BANNER, JÁNOS: *Das Tisza-, Maros-, Körös-Gebiet bis zur Entwicklung der Bronzezeit*. Szeged–Leipzig: Harrassowitz 1942.
- BANNER 1942a BANNER JÁNOS: Adatok a kétosztású badeni tálak elterjedéséhez – Angaben zur Verbreitung der zweigeteilten Badener Schüsseln. *Archaeologiai Értesítő* 3 (1942) 73–87.
- BANNER 1943 BANNER JÁNOS: Néhány Sopron környéki őskori leletről – Über einige urzeitliche Funde aus der Umgebung von Sopron. *Soproni Szemle* 7 (1943) 125–131.
- BANNER 1956 BANNER, JÁNOS: *Die Pécelér Kultur*. *Archaeologia Hungarica* 35. Budapest: Akadémiai Kiadó 1956.
- BANNER 1958 BANNER JÁNOS: Vere Gordon Childe (1892–1957). *Archaeologiai Értesítő* 85 (1958) 56–58.
- BANNER–B. KUTZIÁN 1958 BANNER, JÁNOS – B. KUTZIÁN, IDA: Angaben zu der Chronologie der Kupferzeit Ungarns. *Bericht über den Internationalen Kongress für Vor- und Frühgeschichte Hamburg vom 24. bis. 30. August 1958*. Union Internationale des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques. Berlin: Verlag Gebr. Mann 1961, 49–53.
- BANNER–B. KUTZIÁN 1960 BANNER, JÁNOS – BOGNÁR-KUTZIÁN, IDA: Angaben zur Kupferzeitlichen Chronologie des Karpatenbeckens. *Światowit* 23 (1960) 341–361.
- BANNER–B. KUTZIÁN 1961 BANNER, JÁNOS – BOGNÁR-KUTZIÁN, IDA: Beiträge zur Chronologie der Kupferzeit des Karpatenbeckens. *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 13 (1961) 1–32.
- P. BARNA 2003 P. BARNA JUDIT: Késő rézkori település Nagykanizsa-Billa lelőhelyen – Late Copper Age settlement in Nagykanizsa-Billa. *Zalai Múzeum* 12 (2003) 97–142.
- BAYER 1928 BAYER, JOSEF: Die Ossarner Kultur, eine äneolithische Mischkultur im östlichen Mitteleuropa. *Eiszeit und Urgeschichte* 5 (1928) 60–91.
- BEDE 2008 BEDE ÁDÁM: *Szentes halmai*. Szentesi műhely füzetek 10. Szentes: Csongrád Megyei Levéltár Szentesi Levéltára 2008.
- BELÉNYESY–HORVÁTH 2007 BELÉNYESY KÁROLY – HORVÁTH TÜNDE: Balatonöszöd-Temetői dűlő. In: *Gördülő idő*, 97–109.
- BELLA 1892 BELLA LAJOS: Petőházi leletről (Soprony m.) – Der Fund von Petőháza. *Archaeologiai Értesítő* 12 (1892) 346–347.
- BODÓ 2016 BODÓ SÁNDOR: *A múzeumok története Magyarországon a dualizmus korában*. Kézirat. Budapest 2016. Akadémiai doktori értekezés. http://real-d.mtak.hu/1012/7/dc_1362_16_doktori_mu.pdf (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)

- BÓNA 1960 BÓNA, ISTVÁN: Clay models of Bronze Age wagons and wheels in the Middle Danube Basin. *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 12 (1960) 83–111.
- BÓNA 1986 BÓNA ISTVÁN: Szabolcs-Szatmár megye régészeti emlékei. In: *Szabolcs-Szatmár megye műemlékei*. 1. kötet. Szerk.: Entz Géza. Magyarország műemléki topográfiája 10. Budapest: Akadémiai Kiadó 1986, 15–91.
- BÓNA 1990 BÓNA ISTVÁN: A budapesti egyetem professzora. In: *Emlékkönyv Banner János születésének 100. évfordulójára*. Szerk.: Fodor István. Szeged: Móra Ferenc Múzeum, Magyar Nemzeti Múzeum 1990, 43–79.
- BÓNA *et al.* 1961 BÓNA ISTVÁN – DIENES ISTVÁN – ÉRI ISTVÁN – KALICZ NÁNDOR: *A kisvárdai vár története*. Kisvárdai Városi Tanács 1961.
- BONDÁR 1977 BONDÁR MÁRIA: *A badeni kultúra újabb leletei a Dunántúlon 1956–1977. Előmunkálat*. Egyetemi szakdolgozat, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Kézirat. Budapest 1977.
- BONDÁR 1982 BONDÁR, MÁRIA: Spätkupferzeitliche Siedlung in Pécs-Vasas (Kom. Baranya). *Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften* 10–11 (1980–1981) [1982] 25–44, 341–348.
- BONDÁR 1984 BONDÁR, MÁRIA: Neuere Funde der Kostolac und Spätbadener Kultur in Ungarn. *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 36 (1984) 59–84.
- BONDÁR 1987 BONDÁR MÁRIA: Újabb adatok a badeni kultúra temetkezéseihez – Neuere Beiträge zu Bestattungen der Badener Kultur. *Zalai Múzeum* 1 (1987) 47–58.
- BONDÁR 1989 BONDÁR, MÁRIA: Spätkupferzeit, Früh- und Mittelbronzezeit. In: *Sieben Jahrtausende am Balaton. Von der Ur- und Frühgeschichte bis zum Ende der Türkenkriege*. Hrsg.: Müller, Róbert. Mannheim: Städtisches Reiss-Museum 1989, 26–36.
- BONDÁR 1991 BONDÁR MÁRIA: A badeni kultúra telepe Balatonmagyaródon – Die Siedlung der Badener Kultur von Balatonmagyaród. *Zalai Múzeum* 3 (1991) 136–154.
- BONDÁR 1996 BONDÁR MÁRIA: Késő rézkori sírok Balatonbogláron. (A kostolaci kultúra leletei Somogy megyében I.) – Late Copper Age graves at Balatonboglár. (Finds of the Kostolac culture in Somogy county, Hungary I.). *Somogyi Múzeumok Közleményei* 12 (1996) 3–16.
- BONDÁR 1996a BONDÁR MÁRIA: Késő rézkor. In: *Évezredek üzenete a láp világából. Régészeti kutatások a Kis-Balaton területén 1979–1992*. Szerk.: Költő László – Vándor László. Kaposvár–Zalaegerszeg: Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága, Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága 1996, 15, 34–41.

- BONDÁR 2001a BONDÁR MÁRIA: A badeni kultúra telepmaradványa Aparhant-Felső legelő lelőhelyen – The settlement fragment of the Baden culture on the site Aparhant-Felső pasture. *A Wosinsky Mór Megyei Múzeum Évkönyve* 2000 [2001] 39–74.
- BONDÁR 2002 BONDÁR MÁRIA: A badeni kultúra kutatási helyzete Magyarországon. (Vázlat) – Der Forschungsstand der Badener Kultur in Ungarn. (Abriss). *Móra Ferenc Múzeum Évkönyve–Studia Archaeologica* 8 (2002) 7–30.
- BONDÁR 2002a BONDÁR, MÁRIA: Contacts of the early period of the Baden culture in the light of a unique vessel type. *Antaeus* 25 (2002) 405–422.
- BONDÁR 2002b BONDÁR, MÁRIA: L'état des recherches sur la culture de Baden en Hongrie. (Les découvertes récentes concernant la période ancienne). In: *Cernavodă III – Boleráz 2002*, 437–458.
- BONDÁR 2007 BONDÁR MÁRIA: Késő rézkori idolk Balatonszemes-Szemesi-berek lelőhelyről. In: *Gördülő idő*, 133–135.
- BONDÁR 2008 BONDÁR MÁRIA: Késő rézkori település Nagyrécse határában – Late Copper Age settlement in the surroundings of Nagyrécse. *Zalai Múzeum* 17 (2008) 33–58.
- BONDÁR 2009 BONDÁR, MÁRIA: The excavation at Budakalász. In: BONDÁR–RACZKY 2009, 13–29.
- BONDÁR 2009a BONDÁR, MÁRIA: Grave goods. In: BONDÁR–RACZKY 2009, 245–302.
- BONDÁR 2010 BONDÁR, MÁRIA: The Late Copper Age settlement at Nagyút-Göböljárás II. (Questions on the periodisation of the Baden culture). *Antaeus* 31–32 (2010) 303–374.
- BONDÁR 2015 BONDÁR, MÁRIA: *The Late Copper Age cemetery at Pilismarót-Basaharc. István Torma's excavations (1967, 1969–1972)*. Budapest: Archaeolingua 2015.
- BONDÁR 2015a BONDÁR, MÁRIA: The Vörs diadem. A unique relic of Late Copper Age metallurgy. Supposition, fact, new results. *Antaeus* 33 (2015) 99–120.
- BONDÁR 2015b BONDÁR MÁRIA: Újabb adatok a vörsi késő rézkori diadémról. *Magyar Régészet* 4:2 (2015) 1–6. http://files.archaeolingua.hu/2015NY/Bondar_H15NY.pdf (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.) BONDÁR, MÁRIA: Recent data on the Late Copper Age diadem from Vörs. *Hungarian Archaeology* 4:2 (2015) 1–7. http://www.hungarianarchaeology.hu/?page_id=279#post-6111 (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- BONDÁR 2015c BONDÁR MÁRIA: Nyomozás a badeni kultúra únyí csoportja névadó leleteinek előkerüléséről – The hunt for the Úny group of the Baden culture. *Ősrégészeti Levelek / Prehistoric Newsletters* 14 (2012) [2015] 45–52.
- BONDÁR 2016 BONDÁR MÁRIA: A késő rézkori fémművesség emlékei a Kis-Balaton területén és tágabb térségében – The Late Copper Age

- relics of metalwork in the Little Balaton and surrounding. *A Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei* 4 (2016) 109–116. <https://doi.org/10.26080/krrmkozl.2016.4.109>
- BONDÁR 2017 BONDÁR MÁRIA: A topográfia előzményei és kezdetei. A topográfia a Régészeti Intézetben. In: *Magyarország régészeti topográfiája. Múlt-jelen-jövő – Archaeological topography of Hungary. Past, present and future.* Szerk.: Benkő Elek – Bondár Mária – Kolláth Ágnes. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Régészeti Intézet 2017, 104–124.
- BONDÁR 2018 BONDÁR MÁRIA: Művészet a késő rézkorban? – Art in the Late Copper Age? In: *ΜΩΜΟΣ 8. Őskori művészet – művészet az őskorban. Őskoros Kutatók VIII. Összejövetelének konferenciakötete. Debrecen 2013. október 16–18.* Szerk.: Dani János – Kolozsi Barbara – Nagy Emese Gyöngyvér – Priskin Anna. Debrecen: Déri Múzeum 2017 [2018] 179–199.
- BONDÁR 2019 BONDÁR, MÁRIA: The archaeological legacy of Late Copper Age communities in the Keszthely area and the Little Balaton region. In: *„Trans lacum Pelsonem”. Prähistorische Forschungen in Südwestungarn (5500–500 v. Chr.) – Prehistoric research in South-Western Hungary (5500–500 BC).* Hrsg.: Bánffy, Eszter – P. Barna, Judit. Castellum Pannonicum Pelsonense 7. Rahden/Westfalen: Verlag Marie Leidorf 2019, 217–236.
- BONDÁR 2019a BONDÁR MÁRIA: *A késő rézkori fémművesség magyarországi emlékei.* Budapest: Archaeolingua 2019.
- BONDÁR 2020 BONDÁR MÁRIA: Késő rézkori különleges temetkezések Balatonlelléről (Somogy m.) – Unusual burials of the Late Copper Age at Balatonlelle (county Somogy, Hungary). *A Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei* 7 (2020) 89–108. <https://doi.org/10.26080/krrmkozl.2020.7.89>
- BONDÁR 2022 BONDÁR MÁRIA: A balatonszentgyörgyi temető leleteinek elemzése. In: BONDÁR–SOMOGYI 2022, 59–90.
- BONDÁR 2022a BONDÁR MÁRIA: A temető „benépesülése”, a sírok tipokronológiai helyzete. In: BONDÁR–SOMOGYI 2022, 91–97.
- BONDÁR 2022b BONDÁR MÁRIA: A balatonszentgyörgyi temető értékelése. In: BONDÁR–SOMOGYI 2022, 99–111.
- BONDÁR 2022c BONDÁR MÁRIA: Különleges rézkori sírok Nemesnádudvarról. Appendix: Demény, Attila: The analyses of the beads at Nemesnádudvar. In: *„Élőknek öröksége...”. Tanulmányok V. Székely György emlékére.* Szerk.: Somogyvári Ágnes. Archaeologica Cumania 5. Kecskemét: Katona József Múzeum 2022, 27–38.
- BONDÁR 2023 BONDÁR MÁRIA: A késő rézkori elit temetkezéseiről – The elite burials of the Late Copper Age. In: *„Testas, turres, tegulas, titulosque litterate tractavit”. Ünnepi kötet H. Kelemen Márta 80. születésnapjára.* Festschrift für Márta H. Kelemen zum 80.

- Geburtstag. Szerk.: Merczi Mónika. Esztergom: Magyar Nemzeti Múzeum Balassa Bálint Múzeuma 2023, 43–60.
- BONDÁR–GUCSI 2023 BONDÁR MÁRIA – GUCSI LÁSZLÓ: Különleges késő rézkori leletegyüttes Csincseről. Újabb kocsimodellek – A remarkable Late Copper Age assemblage from Csincse. A set of new wagon models. *Herman Ottó Múzeum Közleményei* 61 (2022) [2023] 23–38.
- BONDÁR–HONTI–KISS 2000 BONDÁR MÁRIA – HONTI SZILVIA – KISS VIKTÓRIA: A tervezett M7-es autópálya Somogy megyei szakaszának megelőző régészeti feltárása (1992–1999). Előzetes jelentés I. – The preceding archeological excavation of the planing M7 highway in county Somogy (1992–1999). Preliminary report I. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 14 (2000) 91–114.
- BONDÁR–RACZKY 2009 BONDÁR, MÁRIA – RACZKY, PÁL (eds.): *The Copper Age cemetery of Budakalász*. Budapest: Pytheas 2009.
- BONDÁR–SOMOGYI 2021a BONDÁR MÁRIA – SOMOGYI KRISZTINA: Koponya a kemencében. A koponyakultusz sajátos megnyilvánulása a késő rézkorban. *Magyar Régészet* 10:3 (2021) 23–29. <https://doi.org/10.36245/mr.2021.3.1>
- BONDÁR–SOMOGYI 2021b BONDÁR, MÁRIA – SOMOGYI, KRISZTINA: The skull in the oven. An unusual variant of the skull cult from the Late Copper Age. *Hungarian Archaeology* 10:3 (2021) 23–29. <https://doi.org/10.36338/ha.2021.3.1>
- BONDÁR–SOMOGYI 2022 BONDÁR MÁRIA – SOMOGYI KRISZTINA: *Késő rézkori birituális temető Balatonszentgyörgy határában*. Budapest: Archaeolingua 2022.
- BONDÁR–SOMOGYI 2022a BONDÁR MÁRIA – SOMOGYI KRISZTINA: Katalógus. In: BONDÁR–SOMOGYI 2022, 111–229.
- BONDÁR–SZÉCSÉNYI–NAGY 2020 BONDÁR, MÁRIA – SZÉCSÉNYI–NAGY, ANNA: Skull cult in the Late Copper Age. *Ziridava* 34 (2020) 91–104.
- BONDÁR *et al.* 2007 BONDÁR MÁRIA – HONTI SZILVIA – MÁRKUS GÁBOR – NÉMETH PÉTER GERGELY: Balatonszemes-Szemesi-berek. In: *Gördülő idő*, 123–133.
- BONDÁR *et al.* 2021 BONDÁR MÁRIA – DEMÉNY ATTILA – NÉMETH PÉTER – KARLIK MÁTÉ – FINTOR KRISZTIÁN – TÓTH MÁRIA: Különleges gyöngy egy különleges késő rézkori sírból – Special bead from a special Late Copper Age grave. *Archeometriai Műhely* 18:2 (2021) 143–156. <https://doi.org/10.55023/issn.1786-271X.2021-012>
- B. BÓNIS–SZ. BURGER 1956 B. BÓNIS ÉVA – SZ. BURGER ALICE: Leletmentő ásatások 1954-ben. *Archaeologiai Értesítő* 83 (1956) 94–103.
- B. BÓNIS–SZ. BURGER 1957 B. BÓNIS ÉVA – SZ. BURGER ALICE: Leletmentő ásatások az 1955. évben. *Archaeologiai Értesítő* 84 (1957) 82–90.
- BÖHM 1941 BÖHM, JAROSLAV: Zur Endphase der donauländischen Kultur. *Altböhmien und Altmähren* 1 (1941) 37–64.

- Cernavodă III – Boleráz 2002 ROMAN, PETRE–DIAMANDI, SAVIANA (Hrsg.): *Symposium Cernavodă III – Boleráz. Ein vorgeschichtliches Phänomen zwischen dem Oberrhein und unteren Donau*. Symposium Mangalia/Neptun (18.–24. Oktober 1999). Studia Danubiana. Series symposia 2. București: S.C. va Vila Edinf S.R.L. 2001 [2002].
- CHILDE 1929 CHILDE, VERE GORDON: *The Danube in Prehistory*. Oxford: Clarendon Press; New York: Oxford University Press 1929.
- CHILDE 1951 CHILDE, VERE GORDON: The first waggons and carts from the Tigris to the Severn. *Proceedings of the Prehistoric Society* 17:2 (1951) 177–194. <https://doi.org/10.1017/S0079497X00018673>
- CHILDE 1954 CHILDE, VERE GORDON: The diffusion of wheeled vehicles. *Ethnographisch-Archäologische Forschungen* 2 (1954) 1–17.
- CHILDE 1957 CHILDE, VERE GORDON: *The dawn of European civilisation*. 6. edition. London: Routledge and Kegan Paul 1957.
- CLARKE 1968 CLARKE, DAVID L.: *Analytical archaeology*. London: Methuen & Co. 1968.
- CSALOG 1931 CSALOGOVITS, JÓZSEF: Die neue aufgedeckte neolithische Siedlung und das kupferzeitliche Gräberfeld von Kiskörös. *Praehistorische Zeitschrift* 22 (1931) 102–115.
- CSALOG 1936 CSALOGOVITS JÓZSEF: *Tolna vármegye múzeumának újabb szerzeményei*. 1. 2. Újabb kőkori leletek – Neuerwerbungen des Museums des Komitats Tolna. 1. 2. Steinzeitliche Funde. Tolna vármegye múltjából 2. Szekszárd: Tolna Vármegye Közönsége 1936, 19–21.
- CSALOG 1961 CSALOG JÓZSEF: Adatok a bádenni (péceli) nép kocsitemetkezéseihez és életformájának kérdéséhez – Data to the waggon burials and the ways of life of the Baden (Pécel) folk. *Archaeologiai Értesítő* 88 (1961) 7–22.
- CSALOG–KEMENCZEI 1966 CSALOG ZSOLT – KEMENCZEI TIBOR: A Jászberény-Cserőhalmi későbronzkori temető. *Archaeologiai Értesítő* 93 (1966) 65–97.
- CSEH 2016 KISNÉ CSEH JULIANNA: Ölelkező pár a sírban. Óskori kettős temetkezés feltárása Tatabányán. *KemLib. Helytörténet, honismeret* 6:10 (2016) 54–56. http://kemlib.jamvk.hu/wp-content/uploads/2019/09/Kemlib_2016_10.pdf (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- CSIPPÁN 2012 CSIPPÁN PÉTER: *Óskori települések kulturális ökológiai és zooarchaeológiai vizsgálata. A késő rézkori háztartások és a konyhahulladék kapcsolata* – Cultural ecological and zooarchaeological research of Prehistoric settlements. The connections between the late Copper Age households and the household rubbish. Doktori disszertáció, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Kézirat. Budapest 2012. <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/40102> (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)

- CZIFRA–FÁBIÁN 2016 CZIFRA, SZABOLCS – FÁBIÁN, SZILVIA: Towards a new horizon. Development-led large scale excavation policy in Hungary post-1990's. In: *Recent developments in preventive archaeology in Europe*. Proceedings of the 22nd EAA Meeting in Vilnius. Eds.: Novaković, Predrag – Horňák, Milan – Guernandi, Maria Pia – Stäuble, Harald – Depaepe, Pascal – Demoule, Jean-Paul. Ljubljana: Ljubljana University Press 2016, 219–232.
- CZIRÁKY 1899 CZIRÁKY GYULA: A bogojevai őstelepről – Alte Funde von Bogojevo. *Archaeologiai Értesítő Ú.F.* 19 (1899) 62–66.
- DANI 2012 DANI JÁNOS: Újabb esettanulmányok. In: Dani János – Horváth Tünde: *Őskori kurgánok a magyar Alföldön. A gödörsíros (Jamnaja) entitás magyarországi kutatása az elmúlt 30 év során*. Budapest: Archaeolingua 2012, 25–39.
- DANI–KULCSÁR 2021 DANI, JÁNOS – KULCSÁR, GABRIELLA: Yamnaya interactions in the Carpathian Basin. In: *Yamnaja interactions. Proceedings of the International Workshop Held in Helsinki, 25–26 April 2019*. Eds.: Heyd, Volker – Kulcsár, Gabriella – Preda-Bălănică, Bianca. Budapest: Archaeolingua 2021, 329–359.
- DOMBAY 1958 DOMBAY JÁNOS: A megye története a honfoglalás koráig. In: *Baranya*. Szerk.: Kolta János. Pécs: Pécsi Szikra Nyomda 1958.
- DRAVECZKY 1964 DRAVECZKY BALÁZS: A bogátpusztai függeszthető edény. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 1964, 141–142.
- DRAVECZKY 1966 DRAVECZKY BALÁZS: *A Somogy megyei muzeológiai kutatás története*. Somogyi múzeum 6. Kaposvár: Somogy megyei Nyomda 1966.
- DRAVECZKY 1970 DRAVECZKY BALÁZS: *Somogy megye régészeti képeskönyve*. Somogyi múzeumok füzetek 17. Kaposvár: Somogy Megyei Nyomda 1970.
- DRAVECZKY 1971 DRAVECZKY BALÁZS: *Somogy régészeti képeskönyve c. kiállítás vezetője*. Kaposvár: Somogy Megyei Nyomda 1971.
- ECSÉDY 1973 ECSÉDY ISTVÁN: Újabb adatok a tiszántúli rézkor történetéhez – New data on the history of the Copper Age in the region beyond the Tisza. *A Békés Megyei Múzeumok Közleményei* 2 (1973) 3–38.
- ECSÉDY 1979 ECSÉDY, ISTVÁN: *The people of the pit-grave kurgans in Eastern Hungary*. *Fontes archaeologici Hungariae*. Budapest: Akadémiai Kiadó 1979.
- ECSÉDY 1984 ECSÉDY ISTVÁN: Őskori leletek Dunaszekcső-Várhegyről – Prehistoric finds from Dunaszekcső-Várhegy. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 29 (1984) 89–25.
- EISNER 1933 EISNER, JAN: *Slovensko v pravěku*. Bratislava: Nákladem učené společnosti Šafaříkovy 1933.
- ENDRŐDI 1987–1988 ENDRŐDI ANNA: Badeni idoltöredék Káposztásmegyer-Farkaserdőről – Badener Idolfragment aus Káposztásmegyer-Farkaserdő. *Archaeologiai Értesítő* 114–115:1 (1987–1988) 80–85.

- ENDRÓDI 1991   ENDRÓDI ANNA: Újabb adatok a bádenni kultúra megtelepedéséhez Budapest területén – Neuere Beiträge zur Niederlassung der Badener Kultur auf dem Gebiet von Budapest. *Budapest Régiségei* 28 (1991) 59–82.
- ENDRÓDI 1992   ENDRÓDI ANNA: Késő rézkori leletek Szigetszentmiklós-Üdülősoron. In: *Régészeti kutatások az M0 autópálya nyomvonalán*. 1. Szerk.: Havassy Péter – Selmeczi László. BTM műhely 5. Budapest: Budapesti Történeti Múzeum 1992, 63–82.
- ENDRÓDI 1995   ENDRÓDI, ANNA: Erscheinung der Steleerrichtung in Ungarn. *Notizie Archeologiche Bergomensi* 3 (1995) 305–317.
- ENDRÓDI 1997   ENDRÓDI ANNA: A késő rézkori bádenni kultúra Budapest, Andor utcai telepanyaga a kulturális kapcsolatok tükrében – Die Siedlungsmaterialien der spätkupferzeitlichen Badener Kultur aus der Andorstrasse im Spiegel der kulturellen Verbindungen. *Budapest Régiségei* 31 (1997) 121–175.
- ENDRÓDI 2002   ENDRÓDI ANNA: Adatok Békásmegyer őskori településtörténetéhez. A késő rézkori bádenni kultúra települései és temetkezései – Facts concerning the Prehistoric settlement history of Békásmegyer. Settlements and burial-places of the Baden culture from the Late Copper Age. *Budapest Régiségei* 35 (2002) 35–75.
- ENDRÓDI 2002a   ENDRÓDI, ANNA – GYULAI, FERENC: Hearths and other finds of the Late Copper Age Baden culture at Budapest-Csepel island. (Gynaecomorphic vessels, archaeobotanical remains). *Archaeologiai Értesítő* 125 (1998–2000) [2002] 9–44.
- ENDRÓDI 2004   ENDRÓDI ANNA: Hitvilág. In: *Hétköznapi és vallásos élet a rézkor végén. A Baden-kultúra 5000 éves emlékei Budapesten* – Everyday life and spirituality at the end of the Copper Age. 5000 year old remains of the Baden culture in Budapest. A Budapesti Történeti Múzeum időszaki kiállítása – Temporary exhibition at the Budapest Historical Museum 2004. december – 2005. március. Kiállítási katalógus. Szerk.: Endrődi Anna. Budapest: Budapesti Történeti Múzeum 2004, 27–34.
- ENDRÓDI–SZILAS 2009   ENDRÓDI ANNA – SZILAS GÁBOR: *Régészeti kutatások Budapest peremén. A BTM régészeti kutatásai 2004–2006*. Szerk.: Endrődi Anna – Szilas Gábor. Budapest: Budapesti Történeti Múzeum 2009.
- ERNYEY 2007   BOZÓKI-ERNYEY, KATALIN (ed.): *European preventive archaeology*. Papers of the EPAC Meeting, Vilnius 2004. [S. l.]: National Office of Cultural Heritage, Hungary - Council of Europe 2007.
- ERNYEY–ANDERS 2020   ERNYEY KATALIN – ANDERS ALEXANDRA: Sikerek és kudarcok. Régészeti örökségvédelem Magyarországon 1998–2018. Beszámoló a 2018. november 12-én rendezett konferenciáról. *Archaeologiai Értesítő* 145 (2020) 249–256. <https://doi.org/10.1556/0208.2020.00013>

- L'Europe à la fin ... 1961 BOHM, JAROSLAV (ed.): *L'Europe à la fin de l'âge de la pierre. Actes du Symposium consacré aux problèmes du Néolithique européen.* Prague–Liblice–Brno 5–12 Octobre 1959. Praha: Éditions de l'Académie Tchécoslovaque des Sciences 1961.
- FÁBIÁN 2004 FÁBIÁN SZILVIA: Balatonkeresztúr-Réti-dűlő. In: HONTI *et al.* 2004, 10–15.
- FÁBIÁN 2006 FÁBIÁN SZILVIA: Balatonkeresztúr-Réti-dűlő. In: HONTI *et al.* 2006, 26–29.
- FÁBIÁN 2006a FÁBIÁN SZILVIA: Őskori tömegsír Balatonkeresztúr-Réti-dűlő lelőhelyről – Prehistoric mass grave at Balatonkeresztúr-Réti-dűlő. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 17 (2006) 79–88.
- FÁBIÁN 2013 FÁBIÁN, SZILVIA: A preliminary analysis of intrasit patterns at Balatonkeresztúr-Réti-dűlő, a Late Copper Age site on the southern shore of Lake Balaton in Hungary. In: *Moments in time. Papers presented to Pál Raczky on his 60th birthday.* Eds.: Anders, Alexandra – Kulcsár, Gabriella. Ősrégészeti tanulmányok / Prehistoric studies 1. Budapest: L'Harmattan 2013, 613–626.
- FÁBIÁN 2014 FÁBIÁN SZILVIA: *A badeni kultúra településtörténete a dél-balatoni régióban az újabb kutatási eredmények alapján* – The settlement history of the Baden culture in the Southern Lake Balaton region based on new research results. Doktori disszertáció, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Kézirat. Budapest 2014. https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdf-viewer-master/external/pdfjs-2.1.266-dist/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/40174/Kd_12951.pdf?sequence=1&isAllowed=y (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- FÁBIÁN–MARTON–SERLEGI 2008 FÁBIÁN SZILVIA – MARTON TIBOR – SERLEGI GÁBOR: Késő rézkori település Abonyból (Turjányos dűlő). In: *Képek a múltból. Az elmúlt évek ásatásai Pest megyében.* Szerk.: Gyöngyössy Márton. Szentendre: Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága 2008, 24–25.
- FÁBIÁN–SERLEGI 2009 FÁBIÁN, SZILVIA – SERLEGI, GÁBOR: Settlement and environment in the Late Copper Age along the southern shore of Lake Balaton in Hungary. In: *Regional analyses of spatial and social dynamics.* Eds.: Thurston, Tina – Salisbury, Roderick B. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing 2009, 199–231.
- FÁBIÁN *et al.* 2015 FÁBIÁN, SZILVIA – KREITER, ATTILA – MARTON, TIBOR – RAJNA, ANDRÁS – SERLEGI, GÁBOR: *The thing. The „Protoboleráz” phenomenon.* Presented in Silesia and related areas from 46th to 36th centuries BC chronology and taxonomy special dedicated session 29th of May 2015. XIX Silesian Archaeological Symposium, Wrocław 27th – 30th of May 2015.

- FARKAS 2001 FARKAS CSILLA: Rézkori sírok Vámosgyörk határában. (Előzetes beszámoló) – Gräber aus der Kupferzeit in der Feldmark von Vámosgyörk. (Vorbericht). *Mátrai Tanulmányok* 2001, 7–29.
- FARKAS 2002 FARKAS CSILLA: Őskori sír Sárvárról (Sárvár-Faképi-dűlő 135. objektum) – Urzeitliches Grab aus Sárvár (Sárvár-Faképi-dűlő, Objekt 135). *Savaria* 27 (2002) 111–118.
- FARKAS 2004 FARKAS CSILLA: Rézkori sírok a Mátra déli előteréből (Vámosgyörk-Motorhajtóanyag tároló telep) – Kupferzeitliche Gräber aus dem südlichen Vorland der Mátra (Vámosgyörk-Motortreibstoff Lagerstation). In: *ΜΩΜΩΣ* [sic!] 3. *Halottkultusz és temetkezés. Szombathely–Bozsok 2002. október 7–9. Ősikoros Kutatók III. Összejelentésének konferenciakötete*. Szerk.: Ilon Gábor. Szombathely: Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága 2004, 139–156.
- FETTICH 1969 FETTICH NÁNDOR: Újabb adatok az őskori kocsihoz a Kárpát-medencében – Neue Beiträge zum prähistorischen Wagen im Karpatenbecken. *Ethnographia* 80 (1969) 30–72.
- FODOR 1990 FODOR ISTVÁN (szerk.): *Emlékkönyv Banner János születésének 100. évfordulójára*. Szeged: Móra Ferenc Múzeum, Magyar Nemzeti Múzeum 1990.
- FODOR 1995 FODOR ISTVÁN: Dr. Korek József (1920–1992). *Folia Archaeologica* 44 (1995) 9–22.
- FURHOLT 2008 FURHOLT, MARTIN: Pottery, cultures, people? The European Baden material re-examined. *Antiquity* 82, 317 (2008) 617–628. <https://doi.org/10.1017/S0003598X0009726X>
- FURHOLT 2008a FURHOLT, MARTIN: Culture history beyond cultures. The case of the Baden complex. In: *The Baden complex and the outside world*. Proceedings of the 12th Annual Meeting of the EAA in Cracow 19–24th September 2006. Eds.: Furholt, Martin – Szmyt, Marzena – Zastawny, Albert. *Studien zur Archäologie in Ostmitteleuropa / Studia nad Pradziejami Europy Środkowej* 4. Bonn: Dr. Rudolf Habelt 2008, 13–24.
- FURHOLT 2009 FURHOLT, MARTIN: *Die nördlichen Badener Keramikstile im Kontext des mitteleuropäischen Spätneolithikums (3650–2900 v. Chr.)*. *Studien zur Archäologie in Ostmitteleuropa / Studia nad Pradziejami Europy Środkowej* 3. Bonn: Dr. Rudolf Habelt 2009.
- FÜKÖH 2018 FÜKÖH DÁNIEL: Balatonszentgyörgy-Kocsmaházi dűlő IV. In: HONTI *et al.* 2018, 215–216.
- FÜLEP 1958 FÜLEP FERENC: A vasasi kora-császárkori temető – Das frühkaiserzeitliche Gräberfeld in Vasas. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 1958, 103–127.
- GÁL–BONDÁR 2022 GÁL, ERIKA – BONDÁR, MÁRIA: Drilled dog canine ornaments from a special Late Copper Age grave. *Archeometriai Műhely* 19:1 (2022) 43–56. <https://doi.org/10.55023/issn.1786-271X.2022-004>

- GÁL–BONDÁR 2022a GÁL ERIKA – BONDÁR MÁRIA: Kutyaszemfog-díszek egy különleges késő rézkori sírból. *A Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei* 8 (2022) 87–98. <https://doi.org/10.26080/krrmkozl.2022.8.87>
- GALLINA–SOMOGYI 2006 GALLINA ZSOLT – SOMOGYI KRISZTINA: Fonyód-Vasúti dűlő 2 – Mérnöki telep (M7/S-34 lelőhely). In: HONTI *et al.* 2006, 23–26.
- Gördülő idő BELÉNYESY KÁROLY – HONTI SZILVIA – KISS VIKTÓRIA (szerk.): *Gördülő idő. Régészeti feltárások az M7-es autópálya Somogy megyei szakaszán Zamárdi és Ordacsehi között* – Rolling time. Excavations on the M7 motorway in county Somogy between Zamárdi and Ordacsehi. Kaposvár–Budapest: Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága, Magyar Tudományos Akadémia Régészeti Intézete 2007.
- GRESITS 2015 GRESITS, IVÁN: Non-invasive raw material analysis of the Vörs diadem. *Antaeus* 33 (2015) 121–122.
- GRESITS 2019 GRESITS IVÁN: Késő rézkori tárgyak ED-XRF elemzése. In: BONDÁR 2019a, 193–208.
- GUCSI 2021 GUCSI, LÁSZLÓ: Technological observations on a Late Copper Age ceramic assemblage from Hódmezővásárhely-Kopáncs-Olasztanya, Hungary. *Dissertationes Archaeologicae* 3. 9 (2021) 41–100. <https://doi.org/10.17204/dissarch.2021.41>
- GULYÁS–GALLINA–SOMOGYI 2020 GULYÁS GYÖNGYI – GALLINA ZSOLT – SOMOGYI KRISZTINA: Mernye-Lótilos 1 (72187). In: HONTI *et al.* 2020, 208–211.
- GYÖNGYÖSSY 2016 GYÖNGYÖSSY MÁRTON: *A kincstalálástól az ásatásig. A régészeti feltárási jog története és hatályos szabályozása Magyarországon*. Budapest: Martin Opitz Kiadó 2016.
- GYÖRGY 2008 GYÖRGY LÁSZLÓ: *A Baden-kultúra telepe Mezőkövesd-Nagy-Fertőn* – Die Siedlung der Badener Kultur in Mezőkövesd-Nagy-Fertő. Borsod-Abaúj-Zemplén megye régészeti emlékei 7. Miskolc: Herman Ottó Múzeum 2008.
- GYÖRGY 2009 GYÖRGY LÁSZLÓ: Késő rézkori leletek az Ősi-barlangból (Esztergom-Pilisszentlélek). *Ősrégészeti Levelek / Prehistoric Newsletters* 11 (2009) 42–49.
- GYÖRGY 2013 GYÖRGY, LÁSZLÓ: Late Copper Age animal burials in the Carpathian Basin. In: *Moments in time. Papers presented to Pál Raczky on his 60th birthday*. Eds.: Anders, Alexandra – Kulcsár, Gabriella. *Ősrégészeti tanulmányok / Prehistoric studies* 1. Budapest: L'Harmattan 2013, 627–642.
- GYÖRGY 2013a GYÖRGY LÁSZLÓ: Az emberi megtelepedés emlékei Kántorjánosi határában – The relics from the Copper Age settlement in the vicinity of Kántorjánosi. In: *Ante viam stratam. A Magyar Nemzeti Múzeum megelőző feltárásai Kántorjánosi és Pócspetri határában az M3 autópálya nyírségi nyomvonalán*. Szerk.: Szabó Ádám – Masek Zsófia. Budapest: Magyar Nemzeti Múzeum 2013, 81–154.

- GYÖRGY 2014 GYÖRGY LÁSZLÓ: *Észak-Magyarország a késő rézkorban. A Baden-kultúra leletei Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.* Doktori disszertáció, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Kézirat. Budapest 2014. <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/22316> (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.) <https://doi.org/10.15476/ELTE.2014.057>
- GYUCHA 2012 GYUCHA ATTILA: Nagyberuházások és örökségvédelem Magyarországon az elmúlt 20 évben... és ma. *Magyar Régészet* 1:1 (2012) 1–3. http://www.magyarregeszet.hu/wp-content/uploads/2012/05/GyA_nagyberuhazasok_12T.pdf (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- HABLE 2003 HABLE TIBOR: Két ásátás az aquincumi canabae déli szélén – Two excavations in the southern part of the Aquincum canabae. *Aquincumi Füzetek* 9 (2003) 33–47.
- HAMPEL 1876 HAMPEL, JOSEPH: *Catalogue de l'exposition préhistorique des musées de province et des collections particulières de la Hongrie.* Budapest: Typographie Franklin-Társulat 1876.
- HAMPEL 1886 HAMPEL József: *A bronzkor emlékei Magyarhonban.* 1–3. kötet. Budapest: Országos Régészeti és Embertani Társulat 1886–1896.
- HAMPEL 1895 HAMPEL JÓZSEF: *Újabb tanulmányok a rézkorról* – Nouvelles études de l'Âge du cuivre. Értekezések a történeti tudományok köréből 16. 6. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia 1895.
- HAMPEL–BESZÉDES 1877 HAMPEL, JOSEPH – BESZÉDES, ALEXANDRE: *Antiquités préhistoriques de la Hongrie.* Esztergom: Beszédes 1877.
- HÄNSEL–HÄNSEL 2002 HÄNSEL, ALIX – HÄNSEL, BERNHARD: Zwei Glockenbecher aus Budapester Boden im Berliner Museum – Két Budapestről származó harangedény a Berlieni Múzeumban. In memoriam Rózsa Kalicz-Schreiber (1929–2001). *Budapest Régiségei* 36 (2002) 191–195.
- HERENDI 2009 HERENDI ORSOLYA: Hódmezővásárhely-Kopáncs-Olasz-tanya (Csongrád megye, Hódmezővásárhely-XI. homokbánya Kopáncs I. lelőhely). *Évkönyv és Jelentés a K. Ö. Sz. 2009. Évi Feltárásairól* 2012, 90–91.
- HERENDI 2009a HERENDI ORSOLYA: Rézkori állattemető Hódmezővásárhely mellett. *Történelmi Portál* 2009. október 11. <http://tortenelemportal.hu/2009/10/rezkori-allattemeto-hodmezovasarhely-mellett/> (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- HOLSTE 1939 HOLSTE, FRIEDRICH: Zu Formenschatz und Datierung der östlichen Badener Kultur. *Germania* 23 (1939) 220–224.
- HONTI 1981 HONTI SZILVIA: Rézkori temetkezés Balatonbogláron – Ein Grab aus der Kupferzeit von Balatonboglár. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 4 (1981) 25–38.
- HONTI–KÖLTŐ–NÉMETH 1988 HONTI SZILVIA – KÖLTŐ LÁSZLÓ – NÉMETH PÉTER GERGELY: Boglárlelle az őskortól a honfoglalásig. In: *Boglárlelle. Tanulmányok.* Szerk.: Laczkó András. Boglárlelle: Városi Tanács 1988, 5–42.

- HONTI–NÉMETH 2002 HONTI SZILVIA – NÉMETH PÉTER GERGELY: Balatonszemeses-Szemesiberek. In: HONTI *et al.* 2002, 6–9.
- HONTI–NÉMETH 2006 HONTI SZILVIA – NÉMETH PÉTER GERGELY: Balatonlelle-Rádpusztá-Temetőalja dűlő (67/4 lelőhely). In: HONTI *et al.* 2006, 49–51.
- HONTI–NÉMETH–SIKLÓSI 2007 HONTI SZILVIA – NÉMETH PÉTER – SIKLÓSI ZSUZSANNA: Balatonboglár-Berekre dűlő és Balatonboglár-Borkombinát. In: *Gördülő idő*, 167–177.
- HONTI *et al.* 2002 HONTI SZILVIA – BELÉNYESY KÁROLY – GALLINA ZSOLT – KISS VIKTÓRIA – KULCSÁR GABRIELLA – MARTON TIBOR – NAGY ÁGNES – NÉMETH PÉTER GERGELY – OROSS KRISZTIÁN – SEBŐK KATALIN – SOMOGYI KRISZTINA: A tervezett M7-es autópálya Somogy megyei szakaszán 2000–2001-ben végzett megelőző régészeti feltárások. Előzetes jelentés II. – Rescue excavations in 2000–2001 on the planned route of the M7 motorway in Somogy county. Preliminary report II. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 15 (2002) 3–36.
- HONTI *et al.* 2004 HONTI SZILVIA – BELÉNYESY KÁROLY – FÁBIÁN SZILVIA – GALLINA ZSOLT – HAJDÚ ÁDÁM DÁVID – HANSEL BALÁZS – HORVÁTH TÜNDE – KISS VIKTÓRIA – KOÓS ISTVÁN – MARTON TIBOR – NÉMETH PÉTER GERGELY – OROSS KRISZTIÁN – OSZTÁS ANETT – POLGÁR PÉTER – P. SZEŐKE JUDIT – SERLEGI GÁBOR – SIKLÓSI ZSUZSANNA – SÓFALVI ANDRÁS – VIRÁGOS GÁBOR: A tervezett M7-es autópálya Somogy megyei szakaszának megelőző régészeti feltárása (2002–2003) Előzetes jelentés III. – Preliminary report III. The preceding archaeological excavations (2002–2003) of the M7 highway in Somogy county. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 16 (2004) 3–70.
- HONTI *et al.* 2006 HONTI SZILVIA – FÁBIÁN SZILVIA – GALLINA ZSOLT – HAJDÚ ÁDÁM – HORNOK PÉTER – KOÓS ISTVÁN – MERSDORF ZSUZSA – MOLNÁR ISTVÁN – NÉMETH PÉTER GERGELY – POLGÁR PÉTER – P. SZEŐKE JUDIT – SERLEGI GÁBOR – SIKLÓSI ZSUZSANNA – SIPOS CARMEN – SOMOGYI KRISZTINA: Régészeti kutatások az M7-es autópálya Somogy megyei szakaszán és a 67-es úton (2004–2005). Előzetes jelentés IV. – Archaeological research on the Somogy county section of the M7 highway and on route no. 67. Preliminary report IV. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 17 (2006) 7–70.
- HONTI *et al.* 2013 HONTI SZILVIA – HAJDÚ ÁDÁM DÁVID – KÖLTŐ LÁSZLÓ – MOLNÁR ISTVÁN – NÉMETH PÉTER GERGELY – SIPOS CARMEN: Régészeti feltárások Somogy megyében 2007–2011 között. *A Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei* 1 (2013) 107–136. <https://doi.org/10.26080/krrmkozl.2013.1.107>
- HONTI *et al.* 2018 HONTI SZILVIA – M. ARADI CSILLA – BALOGH CSILLA – FÜKÖH DÁNIEL – MOLNÁR ISTVÁN – NÉMETH PÉTER GERGELY – SOMOGYI KRISZTINA – TOKAI ZITA: Régészeti kutatások Somogy megyében

- 2016–2017 között. *A Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei* 5 (2018) 203–220. <https://doi.org/10.26080/krrmkozl.2018.5.203>
- HONTI *et al.* 2020 HONTI SZILVIA – BALOGH CSILLA – BELÉNYESY KÁROLY – GALLINA ZSOLT – GULYÁS GYÖNGYI – MOLNÁR ISTVÁN – NÉMETH PÉTER GERGELY – SOMOGYI KRISZTINA – VÉGH ANDRÁS: Régészeti kutatások Somogy megyében 2018–2019-ben. *A Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei* 7 (2020) 183–232. <https://doi.org/10.26080/krrmkozl.2020.7.183>
- HORVÁTH 1983 HORVÁTH FERENC: Rézkor. In: *Szeged története*. 1. kötet. A kezdetektől 1686-ig. Szerk.: Kristó Gyula. Szeged: Somogyi Könyvtár 1983, 66–78.
- HORVÁTH 1986 HORVÁTH, LÁSZLÓ: Balatonmagyaród-Kiskányavár. Archäologische Forschungen im Jahre 1985. *Archaeologiai Értesítő* 113 (1986) 264.
- HORVÁTH 2004 HORVÁTH TÜNDE: Emberi vázakat tartalmazó objektumok Balatonöszöd-Temetői dűlő badeni településéről. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 16 (2004) 71–109.
- HORVÁTH 2006 HORVÁTH TÜNDE: A badeni kultúráról rendhagyó módon. *A Nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve* 48 (2006) 89–134.
- HORVÁTH 2007 HORVÁTH TÜNDE: Állattemetkezések Balatonöszöd-Temetői dűlő Baden lelőhelyen – Animal burials in the Late Copper Age Baden site. Balatonöszöd-Temetői dűlő. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 17 (2006) [2007] 107–152.
- HORVÁTH 2008 HORVÁTH, TÜNDE: Sozialmorphologische Studie der spätkupferzeitlichen Baden-(Pécel)-Kultur. *Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien* 138 (2008) 159–203.
- HORVÁTH 2010 HORVÁTH, TÜNDE: Transcendent phenomena in the Late Copper Age Boleráz/Baden settlement uncovered at Balatonöszöd-Temetői dűlő. Human and animal “depositions”. *Journal of Neolithic Archaeology* 12 (2010) 1–79. <https://www.jna.uni-kiel.de/index.php/jna/article/view/54> (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.) <https://doi.org/10.12766/jna.2010.54>
- HORVÁTH 2011 HORVÁTH LÁSZLÓ ANDRÁS: Nagy Tibor munkássága az őskor kutatásában. *Budapest Régiségei* 44 (2011) 15–16.
- HORVÁTH 2014 HORVÁTH, TÜNDE: *The Prehistoric settlement at Balatonöszöd-Temetői-dűlő. The Middle Copper Age, the Late Copper Age and Early Bronze Age occupation*. *Varia archaeologica Hungarica* 29. Budapest: Archaeolingua 2014.
- HORVÁTH 2018 HORVÁTH, TÜNDE: Balatonöszöd-Temetői dűlő. A Late Copper Age Boleráz–Baden opened settlement with human burials and sacrifice. In: *Salzmünde. Regel oder Ausnahme? Internationale Tagung vom 18. bis 20. Oktober 2012 in Halle (Saale) International Conference October 18–20, 2012 in Halle (Saale)*. Hrsg.: Meller, Harald – Friedrich, Susanne. Tagungen des Landesmuseums für Vorgeschichte

- Halle 16. Halle (Saale): Landesamt für Denkmalpflege und Archäologie Sachsen-Anhalt 2018, 389–415.
- HORVÁTH 2019 HORVÁTH, TÜNDE: Cattle deposits of the Late Copper Age and Early Bronze Age in Hungary. *Vjesnik Arheološkog Muzeja u Zagrebu*. 3. serija 52 (2019) 9–30.
- HORVÁTH–GUBA–BÁCSMEGI 2017 HORVÁTH TÜNDE – GUBA SZILVIA – BÁCSMEGI GÁBOR: Boleráz–Baden településrészlet Szurdokpüspöki-Hosszú-dűlő lelőhelyen (Nógrád megye, Magyarország). *A Dornay Béla Múzeum Évkönyve* 40 (2017) 372–412.
- HORVÁTH–H. SIMON 2003 HORVÁTH, LÁSZLÓ ANDRÁS – H. SIMON, KATALIN: *Das Neolithikum und die Kupferzeit in Südwesttransdanubien. Siedlungsgeschichte und Forschungsstand*. Inventaria Praehistorica Hungariae 9. Budapest: Magyar Nemzeti Múzeum 2003.
- HORVÁTH–SVINGOR 2015 HORVÁTH, TÜNDE – SVINGOR, ÉVA: The spatial and chronological distribution of the so-called “Baden culture”. In: *The Baden culture around the Western Carpathians*. Eds.: Nowak, Marek – Zastawny, Albert. Kraków: Via Archaeologica 2015, 19–74.
- HORVÁTH–SVINGOR–MOLNÁR 2006 HORVÁTH TÜNDE – S. SVINGOR ÉVA – MOLNÁR MIHÁLY: Újabb adatok a Baden-Péceli kultúra keletkezéséhez. *Archeometriai Műhely* 2006:3, 19–30.
- HORVÁTH–H. TÓTH–V. SZÉKELY 1988 HORVÁTH ATTILA – H. TÓTH ELVIRA – V. SZÉKELY GYÖRGY: *Elődeink a Duna-Tisza közén. A Kiskunság és környéke a régészeti leletek tükrében*. A Katona József Múzeum kiállításának vezetője. Kecskemét: Katona József Múzeum 1988.
- HORVÁTH *et al.* 2012 HORVÁTH TÜNDE (Gál Erika, Gherdán Katalin, Gulyás Sándor, Herbich Katalin, Köhler Kitti, Kulcsár Gabriella, Kustár Ágnes, Nagy Imre, Pető Ákos, Péterdi Bálint, Schöll-Barna Gabriella, S. Svingor Éva, Tóth Mária, Vörös István és Zandler Krisztián közreműködésével): *Balatonőszöd-Temetői dűlő őskori településrészei. A középső rézkori, késő rézkori és korai bronzkori települések*. Budapest: MTA BTK Régészeti Intézete 2012. Online kiadvány. <http://real.mtak.hu/2959/> (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- HORVÁTH *et al.* 2020 HORVÁTH, TÜNDE – CSEH, JULIANNA – BARKÓCZY, PÉTER – JUHÁSZ, LAURA – GULYÁS, SÁNDOR – BERNERT, ZSOLT – BUZÁR, ÁGOTA: A double burial of the Baden culture from Tatabánya-Delphi (Northern Transdanubia, Hungary). A case study of the *Dentalium* beads of the Baden culture and their interpretation. *Quaternary International* 539 (2020) 78–91. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2018.09.009>
- HORVÁTHOVÁ 2010 HORVÁTHOVÁ, EVA: *Osídlenie badenskej kultúry na slovenskom území severného Potisia*. Archaeologica Slovaca Monographiae 13. Nitra: Slowakische Akademie der Wissenschaften, Archäologisches Institut 2010.

- ILON–SÜMEGI–BODOR 2006 ILON GÁBOR – SÜMEGI PÁL – BODOR LÍVIA: A Ság hegy környékének története a régészeti adatok és a környezetrégészeti vizsgálatok tükrében – The history of Ság Hill's immediate vicinity as reflected by archaeological data and the survey of environmental archaeology. *Zalai Múzeum* 15 (2006) 295–314.
- Internationale Kongress für Vor- und Frühgeschichte 1958 BERSU, GERHARD (Hrsg.): *Bericht über den V. Internationalen Kongress für Vor- und Frühgeschichte, Hamburg vom 24. bis 30. August 1958*. Berlin: Gebr. Mann 1961.
- KÁLI *et al.* 2014 KÁLI, GYÖRGY – BAJNOK, KATALIN – BONDÁR, MÁRIA – HORVÁTH, ESZTER – KISS, VIKTÓRIA – SIKLÓSI, ZSUZSANNA – SZILÁGYI, MÁRTON: Non-destructive and non-invasive archaeometallurgical investigation on Copper Age artefacts from the Carpathian Basin. In: *Synchrotron radiation and neutrons in art and archaeology* (SR2A-2014), Musée du Louvre, Paris, 9–12 Sept 2014. Poszter.
- KALICZ 1958 KALICZ NÁNDOR: Rézkori sztratigráfia Székely község határában – Copper Age stratigraphy in the outskirts of the village Székely. *Archaeologiai Értesítő* 85 (1958) 3–6.
- KALICZ 1963 KALICZ, NÁNDOR: *Die Pécelér (Badener) Kultur und Anatolien*. *Studia archaeologica* 2. Budapest: Akadémiai Kiadó 1963.
- KALICZ 1965 KALICZ NÁNDOR: Orosháza és környéke az őskorban. In: *Orosháza története és néprajza*. 1. kötet. Orosháza története. Szerk.: Nagy Gyula. Orosháza: Orosháza Város Tanácsa 1965, 93–102.
- KALICZ 1976 KALICZ, NÁNDOR: Ein neues kuferzeitliches Wagenmodell aus der Umgebung von Budapest. In: *Festschrift für Richard Pittioni zum siebzigsten Geburtstag*. *Archaeologia Austriaca Beiheft* 13 (1976) 188–202.
- KALICZ 1976a KALICZ, NÁNDOR: Novaja nahodka modeli povozki epohi eneolita iz okrestnoctej Budapesta – Découverte d'un modèle de chariot énéolithique dans les environs de Budapest. *Sovetskaâ Arheologîâ* 1976, 106–117.
- KALICZ 1985 KALICZ, NÁNDOR: On the chronological problems of the Neolithic and Copper Age in Hungary. *Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften* 14 (1985) 21–51.
- KALICZ 1989 KALICZ, NÁNDOR: Die chronologische Verhältnisse zwischen der Badener Kultur und den Kurgangräbern in Ostungarn. In: *Das Äneolithikum und die früheste Bronzezeit (C¹⁴ 3000-2000 b.c.) in Mitteleuropa. Kulturelle und chronologische Beziehungen*. Acta des XIV. Internationalen Symposiums Prag–Liblice 20.–24.10.1986. Hrsg.: Buchvaldek, Miroslav – Pleslová-Štiková, Emilie. *Praehistorica* 15. Praha: Univerzita Karlova 1989, 121–132.
- KALICZ 1991 KALICZ, NÁNDOR: Beiträge zur Kenntnis der Kupferzeit im ungarischen Transdanubien. In: *Die Kupferzeit als historische*

- Epoche. Symposium Saarbrücken und Otzenhausen 6–13.11.1988. Hrsg.: Lichardus, Jan. *Saarbrücker Beiträge zur Altertumskunde* 55 (1991) 347–387.
- KALICZ 1999 KALICZ NÁNDOR: A késő rézkori Bádén kultúra temetője Mezőcsát-Hörcsögösön és Tiszavasvári-Gyepároson. *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve* 37 (1999) 57–101.
- KALICZ–RACZKY 1977 KALICZ NÁNDOR – RACZKY PÁL: Új-e az „újrégészet”? Megjegyzések a diffúzió, adaptáció és innováció kérdéséhez. *Valóság* 1977:6, 76–94.
- KALICZ–RACZKY 2002 KALICZ NÁNDOR – RACZKY PÁL: Az újkőkor és a rézkor (Kr. e. 6000–Kr. e. 2800). In: *Kelet és Nyugat határán. A magyar föld népeinek története Kr. e. 400000–Kr. u. 804*. Főszerk.: Kovács Tibor. Budapest: Helikon 2002, 31–46.
- Sz. KÁLLAY 1988 Sz. KÁLLAY ÁGOTA: Rézkori áldozati leletegyüttes Füzesabony határában. *Agria* 24 (1988) 21–50.
- KÁLNOKI-GYÖNGYÖSSY 2016 KÁLNOKI-GYÖNGYÖSSY MÁRTON: *Az elmúlt tizenöt év a magyar régészeti örökségvédelemben*. Építészfórum 2016.08.09. <http://epiteszforum.hu/nyomtatasi/az-elmult-tizenot-ev-a-magyar-regeszeti-oroksegvedelemben> (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- KÁLNOKI-GYÖNGYÖSSY 2020 KÁLNOKI-GYÖNGYÖSSY MÁRTON: *Nemzet és múzeum. A magyar múzeumügy a jogszabályalkotás tükrében (1777–2010)*. Műhelytanulmányok. Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet 2. 2. Budapest: MMA MMKI 2020. Elektronikus dokumentum.
- KAPOSVÁRI 1969 KAPOSVÁRI GYULA: A jászberény-cserőhalmi kelta temető – Das keltische Gräberfeld von Jászberény-Cserőhalom. *Archaeologiai Értesítő* 96:2 (1969) 178–198.
- KÁROLYI 1968 KÁROLYI, LÁSZLÓ VON: Archäologische Funde aus Ungarn. Ein Beitrag zur Dokumentation und Methodik I. *Berliner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte* 8 (1968) 77–98.
- KÁROLYI 1971 KÁROLYI MÁRIA: Rézkori település Jánosháza-Fürdődombon. *Vasi Szemle* 25:3 (1971) 456–461.
- KÁROLYI 2004 KÁROLYI MÁRIA: *Napszülöttek. Savaria földjének ősi kultúrái a rómaiak előtt – Ancient cultures of Savaria before the Romans*. Szombathely: Delta Univerzál Kiadó 2004.
- KEMENCZEI 1966 KEMENCZEI TIBOR: A péceli kultúra újabb urnalelete Centeren. *A Herman Ottó Múzeum Közleményei* 6 (1966) 10–13.
- KEMENCZEI 1980 KEMENCZEI, TIBOR: Pilismarót-Fähre von Szob. *Archaeologiai Értesítő* 107 (1980) 240.
- KEMENCZEI–STANCIK 1979 KEMENCZEI TIBOR – STANCIK ILONA: Előzetes jelentés a Pilismarót-Szobi révnél 1978-ban végzett ásatásról. *Dunai Régészeti Híradó* 1 (1979) 7–15.

- KEMENCZEI–STANCZIK 1980 KEMENCZEI TIBOR – STANCZIK ILONA: A Pilismarót-szobi révnél végzett ásatás 1979-ben. *Dunai Régészeti Közlemények* 1979 [1980] 5–9.
- KIRÁLY 2019 KIRÁLY ÁGNES: *Településen belül előkerült emberi maradványok a késő bronzkori–kora vaskori (Reinecke BD–HB3) Északkelet-Magyarországon*. Doktori disszertáció, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Kézirat. Budapest 2019. https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdf-viewer-master/external/pdfjs-2.1.266-dist/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/51736/Kiraly_2019_disszertacio-min.pdf?sequence=1&isAllowed=y (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- KISS *et al.* 2014 KISS, VIKTÓRIA – FÁBIÁN, SZILVIA – HAJDU, TAMÁS – KÖHLER, KITTI – KULCSÁR, GABRIELLA – MAJOR, ISTVÁN – SZABÓ, GÉZA: Contributions to the relative and absolute chronology of the Early and Middle Bronze Age in Western Hungary based on radiocarbon dating of human bones. In: *Bronze Age chronology in the Carpathian Basin*. Proceedings of the International Colloquium from Târgu Mureș: 2–4 October 2014. Eds.: Németh, E. Rita – Rezi, Botond. Bibliotheca Musei Marisiensis. Seria archaeologica 8. Cluj-Napoca: Mega 2015, 23–36.
- Koós 1994 KOÓS, JUDIT: Neuere Erkenntnisse zur Verbreitung der menschenförmigen Urnen in Nordost-Ungarn. In: *A kőkortól a középkorig. Tanulmányok Trogmayer Ottó 60. születésnapjára*. Szerk.: Lőrinczy Gábor. Szeged: Csongrád Megyei Múzeumok Igazgatósága 1994, 201–207.
- Koós 2006 KOÓS ISTVÁN: Fonyód-Vasúti-dűlő 2 – Mérnöki telep, 2. közműárok. In: HONTI *et al.* 2006, 38–39.
- KOREK 1943 KOREK JÓZSEF: Az 1943. évi ősztiváni ásatások – Die Ausgrabungen in Ósztiván im Jahre 1943. *Dolgozatok a M. Kir. Horthy Miklós-Tudományegyetem Régiségtudományi Intézetéből* 19 (1943) 208–210.
- KOREK 1951 KOREK JÓZSEF: A badeni-kultúra temetője Alsónémedin. *Az MTA II. Osztály Közleményei* 1 (1951) 41–63.
- KOREK 1951a KOREK, JÓZSEF: Ein Gräberfeld der Badener Kultur bei Alsónémedi. *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 1 (1951) 36–80.
- KOREK 1951b KOREK JÓZSEF: Bükki kultúra telepe Oroson. *Archaeologiai Értesítő* 78 (1951) 68–72.
- KOREK 1980 KOREK JÓZSEF: Alsónémedi történetének régészeti forrásai a honfoglalás koráig. In: *Alsónémedi története és néprajza*. Szerk.: Balassa Iván. Pest megyei falumonográfiák 1. Alsónémedi: Községi Tanács 1980, 9–47.

- KOREK 1983 KOREK JÓZSEF: *Közép-Kelet-Európa a rézkor végén*. Kézirat. Budapest 1983. Akadémiai doktori értekezés.
- KOREK 1984 KOREK JÓZSEF: Ásatások Szigetcsép-Tangazdaság lelőhelyen I. A későrézkori település – Ausgrabungen auf dem Fundort Szigetcsép-Tangazdaság I. Funde der spätkupferzeitlichen Siedlung. *Communicationes Archaeologicae Hungariae* 1984, 5–30.
- KOREK 1984a KOREK JÓZSEF: A honfoglalás előtti korok régészeti emlékei. Az újkőkortól az időszámítás kezdetéig. In: *Hódmezővásárhely története*. 1. kötet. Hódmezővásárhely története a legrégebb időktől a polgári forradalomig. Főszerk.: Nagy István. Hódmezővásárhely: Városi Tanács 1984, 111–188.
- KOREK 1985 KOREK JÓZSEF: Adatok a bolerázi csoport alföldi elterjedéséhez – Beiträge zur Verbreitung der Boleráz-Gruppe in Alföld. *Archaeologiai Értesítő* 112:2 (1985) 193–205.
- KOREK 1986 KOREK, JÓZSEF: The grave of an Artisan in the Copper Age at Budakalász. In: *Őskori kovabányászat és kőeszköznyersanyag-azonosítás a Kárpát-medencében*. Nemzetközi konferencia, Budapest–Sümege, 1986. május 20–22. 1. kötet. Szerk.: T. Bíró Katalin. Budapest: Magyar Nemzeti Múzeum 1986, 317–322.
- KOROM–REMÉNYI–TÓTH 2005 KOROM ANITA – REMÉNYI LÁSZLÓ – TÓTH ANIKÓ: Régészeti kutatások az M0 körgyűrű keleti szektorának nyomvonalán – Archaeological investigations along the path of the eastern sector of the M0 ring road. In: *Aquincum. A BTM Aquincumi Múzeumának ásatásai és leletmentései 2004-ben*. Aquincumi Füzetek 11. Szerk.: Zsidi Paula. Budapest: Budapesti Történeti Múzeum 2005, 186–196.
- B. KOVÁCS 1986 B. KOVÁCS ISTVÁN: *A Rima-medence az újkőkorszakban és a rézkorszakban*. Doktori disszertáció, Eötvös Loránd Tudományegyetem. Kézirat. Budapest 1986.
- B. KOVÁCS 2002 B. KOVÁCS ISTVÁN: *A méhi istentriász és népe*. Gömör-Kishont az őskorban 1. Pozsony: Madách-Posonium 2002.
- KÖHLER 2006 KÖHLER KITTI: Őskori tömegsír embertani leletei Balatonkeresztúrról – Physical anthropological analysis of a Prehistoric mass grave at Balatonkeresztúr. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 17 (2006) 87–96.
- KÖHLER 2012 KÖHLER KITTI: A lelőhely késő rézkori embertani leleteinek antropológiai vizsgálata. In: HORVÁTH *et al.* 2012, 239–270.
- KÖHLER 2019 KÖHLER KITTI: Balatonlelle-Rádpusztá 67/5. lelőhely 415. sír embertani leleteinek vizsgálati eredményei. In: BONDÁR 2019a, 189–192.
- KÖHLER 2020 KÖHLER KITTI: Balatonlelle-Rádpusztá 67/5. lelőhely embertani leleteinek vizsgálati eredményei. *A Kaposvári Rippl-Rónai Múzeum Közleményei* 7 (2020) 106–108.

- KÖHLER–HAJDU 2008 KÖHLER KITTI – HAJDU TAMÁS: A Szurdokpüspöki-Hosszú dűlő lelőhelyen feltárt temetkezések antropológiai vizsgálatának eredményei. *Folia Anthropologica* 7 (2008) 53–61.
- KÖHLER *et al.* 2009 KÖHLER KITTI – MARCSIK ANTÓNIA – DONOGHUE, HELEN – MÁRK LÁSZLÓ – HAJDU TAMÁS: Előzetes eredmények az Abony 36. lelőhely késő rézkori áldozati gödreiből feltárt embertani leletek vizsgálata alapján. *Folia Anthropologica* 8 (2009) 41–46.
- KÖHLER *et al.* 2017 KÖHLER, KITTI – MARCSIK, ANTÓNIA – ZÁDORI, PÉTER – BÍRÓ, GERGELY – SZENICZEY, TAMÁS – FÁBIÁN, SZILVIA – SERLEGI, GÁBOR – MARTON, TIBOR – DONOGHUE, HELEN D. – HAJDU, TAMÁS: Possible cases of leprosy from the Late Copper Age (3780–3650 cal BC) in Hungary. *Plos One* 12:10 (2017) e0185966. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0185966>
- KÖVÁRI 1983 KÖVÁRI KLÁRA: Régészeti leletek Vácon és környékén. *Studia Comitatus* 13 (1983) 29–47.
- KÖVÁRI 1994 KÖVÁRI KLÁRA: Rézkori sírok Ipolydamásdon. *Börzsönyvidék* 2 (1994) 119–130.
- KÖVÁRI 2007 KÖVÁRI KLÁRA: A badeni kultúra idoltöredéke Vácról – A figurine fragment of the Baden culture from Vác. *Ősrégészeti Levelek / Prehistoric Newsletters* 8–9 (2007) 105–109.
- KÖVÁRI 2008 KÖVÁRI KLÁRA: A dunakeszi késő rézkori településrészlet (Alagi major). In: *Képek a múltból. Az elmúlt évek ásatásai Pest megyében*. Szerk.: Gyöngyössi Márton. Szentendre: Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága 2008, 27.
- KÖVECSES-VARGA 1990 KÖVECSES-VARGA, ETELKA: Grubenhäuser mit verschmiertem Boden in einer Siedlung der Badener (Péceler) Kultur – Tapasztott padlójú gödörházak a badeni-péceli kultúra egyik településén. In: *Die Ergebnisse der archäologischen Ausgrabungen beim Aufbau des Kraftwerksystems Gabčíkovo-Nagymaros*. Hrsg.: Chropovský, Bohuslav. Nitra: Archeologický Ústav SAV 1990, 11–15.
- KRUK–MILISAUSKAS 1982 KRUK, JANUSZ – MILISAUSKAS, SARUNAS: Die Wagendarstellung auf einem Trichterbecher aus Bronocice in Polen. *Archäologisches Korrespondenzblatt* 12 (1982) 141–144.
- KRUMPEL 2012 KRUMPEL, JOHANNES: Four graves of the Baden culture from Ratzersdorf an der Traisen, Lower Austria. *Sborník Prací Filozofické Fakulty Brněnské Univerzity* 17 (2012) 211–231.
- LASZLO-MATEOVICS *et al.* 2021 LASZLO-MATEOVICS, ORSOLYA – FÁBIÁN, SZILVIA – KÖHLER, KITTI – HAJDU, TAMÁS: Comparative analysis of multiple burials from the Late Copper Age, Hungary. In: *Crimes in the past. Archaeological and anthropological evidence*. Eds.: Shvedchikova, Tatiana – Moghaddam, Negahnaz – Barone, Pier Matteo. Oxford: Archaeopress Publishing 2021, 72–99. <https://doi.org/10.2307/j.ctv1n9djz3.10>

- LÁZÁR 1941 LÁZÁR JÁNOS: Néhány kiegészítő megjegyzés dr. Banner Jánosnak „Badeni edények a vasmegyei gyűjteményekben” című értekezéséhez – Einige ergänzende Bemerkungen zu der Arbeit „Gefässe der Badener Kultur in Sammlungen des Komitates Vas” von Prof. Banner. *Dunántúli Szemle* 8 (1941) 239–242.
- LENGYEL 1965 LENGYEL PÁL: *A sághegyi őstelep*. Celldömölk: Községi Tanács 1965.
- LENGYEL 1983 LENGYEL IMRE: Nem, életkor, vércsoport értékelése a budakalászi bádeni temetőben – Sex, age, and blood groups in the Baden cemetery at Budakalász. In: *Vizsgálatok csontokon*. Szerk.: T. Dobosi Viola. Régészeti továbbképző füzetek 2. Budapest: Magyar Nemzeti Múzeum 1983, 3–14.
- LIBBY 1952 LIBBY, WILLARD F.: *Radiocarbon dating*. Chicago: University of Chicago Press 1952.
- LIGNER 2012 LIGNER JÁCINT: Palotabozsok-Szarvas-hegy II (Baranya megye, HT 59. lelőhely). *Évkönyv és Jelentés a K. Ö. Sz. 2009. Évi Feltárásairól* 2012, 51–52.
- LIPSON *et al.* 2017 LIPSON, MARK – SZÉCSÉNYI-NAGY, ANNA – MALLICK, SWAPAN – PÓSA, ANNMÁRIA – STÉGMÁR, BALÁZS – KEERL, VICTORIA – ROHLAND, NADIN – STEWARDSON, KRISTIN – FERRY, MATTHEW – MICHEL, MEGAN – OPPENHEIMER, JONAS – BROOMANDKHOSHBAHT, NASREEN – HARNEY, EADAIOIN – NORDENFELT, SUSANNE – LLAMAS, BASTIEN – MENDE, BALÁZS GUSZTÁV – KÖHLER, KITTI – OROSS, KRISZTIÁN – BONDÁR, MÁRIA – MARTON, TIBOR – OSZTÁS, ANETT – JAKUCS, JÁNOS – PALUCH, TIBOR – HORVÁTH, FERENC – CSENGERI, PIROSKA – KOÓS, JUDIT – SEBŐK, KATALIN – ANDERS, ALEXANDRA – RACZKY, PÁL – REGENYE, JUDIT – P. BARNA, JUDIT – FÁBIAN, SZILVIA – SERLEGI, GÁBOR – TOLDI, ZOLTÁN – NAGY, EMESE GYÖNGYVÉR – DANI, JÁNOS – MOLNÁR, ERIKA – PÁLFI, GYÖRGY – MÁRK, LÁSZLÓ – MELEGH, BÉLA – BÁNFAI, ZSOLT – FERNANDEZ-ERASO, JAVIER – MUJIKÁ-ALUSTIZA, JOSE ANTONIO – ALONSO FERNANDEZ, CARMEN – JIMENEZ ECHEVARRA, JAVIER – BOLLONGINO, RUTH – ORSCHIEDT, JORG – SCHIERHOLD, KERSTIN – MELLER, HARALD – COOPER, ALAN – BURGER, JOACHIM – BÁNFFY, ESZTER – ALT, KURT W. – LALUEZA-FOX, CARLES – HAAK, WOLFGANG – REICH, DAVID: Parallel ancient genomic transects reveal complex population history of early European farmers. *Nature* 551 (2017) 368–372. <https://doi.org/10.1038/nature24476>
- MAKKAY 1963 MAKKAY JÁNOS: Adatok a péceli (badeni) kultúra népe vallásos elképzeléséhez – Data to the religious beliefs of the Pécel (Baden) culture. *Archaeologiai Értesítő* 90 (1963) 3–16.
- MAKKAY 1989 MAKKAY JÁNOS: Néhány – talán fontos – apróság Banner Jánosról. In: SZABÓ 1989, 42–54.
- MAKRA 2007 MAKRA SZABOLCS: *A Magyar Természettudományi Múzeum Embertani Tárának leltározott anyaga*. Kézirat. Budapest 2007.

- MARAN 1996 MARAN, JOSEPH: Neue Ansätze für die Beurteilung der balkanisch-ägäischen Beziehungen im 3. Jahrtausend v. Chr. In: *The Thracian world at the crossroads of civilisations*. Proceeding of the 7th International Congress of Thracology. May 20–26 1996, Constanța–Mangalia–Tulcea. Ed.: Roman, Petre. Bucharest: Vavila Publishing House 1996, 171–192.
- MARAN 1998 MARAN, JOSEPH: *Kulturwandel auf dem griechischen Festland und den Kykladen im späten 3. Jahrtausend v. Chr. Studien zu den kulturellen Verhältnissen in Südosteuropa und dem zentralen sowie östlichen Mittelmeerraum in der späten Kupfer- und frühen Bronzezeit*. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie 53. Bonn: Dr. Rudolf Habelt 1998.
- MARAN 1998a MARAN, JOSEPH: Die Badener Kultur und der ägäisch-anatolische Bereich. Eine Neubewertung eines alten Forschungsproblems. *Germania* 76 (1998) 497–525.
- MENGHIN 1921 MENGHIN, OSWALD: *Urgeschichte Niederösterreichs*. Heimatkunde von Niederösterreich 7. Wien: Haase Verlag 1921.
- MEZNERICS 1951 MEZNERICS ILONA: Az alsónémedi dentáliumok vizsgálata – Untersuchungen der Dentalien aus Alsónémedi. In: KOREK 1951, 102–104.
- MIHÁCZI-PÁLFI 2019 MIHÁCZI-PÁLFI ANETT: A balatonlellel karperec mikroszkópos vizsgálata. In: BONDÁR 2019a, 183–188.
- MIKLÓS 2022 MIKLÓS DÓRA GEORGINA: Balatonszentgyörgy késő rézkori temető homokkő anyagú szerszámkövek közettani és nehézasvány vizsgálata. In: BONDÁR–SOMOGYI 2022, 281–292.
- MILLEKER 1891 MILLEKER BÓDOG: *Délmagyarország régiségleletei*. Temesvár: Csanád-Egyházmegyei Könyvsajtó 1891.
- MILLEKER 1897 MILLEKER BÓDOG: *Délmagyarország régiségleletei a honfoglalás előtti időkből* – Die südungarischen Funde aus der Zeit vor der Landnahme. 1–3. kötet. Temesvár: Csanád-Egyházmegyei Könyvnyomda 1897–1906.
- MILOJČIĆ 1949 MILOJČIĆ, VLADIMIR: *Chronologie der jüngeren Steinzeit Mittel- und Südosteuropas*. Berlin: Verlag Gebr. Mann 1949.
- MITHAY 1968 MITHAY SÁNDOR: Rézkori sír Győrött – Kupferzeitliches Grab in Győr. *Arrabona* 10 (1968) 5–8.
- MOLNÁR 2016 MOLNÁR ISTVÁN: Kaposvár-Kaposfüred-Hetes-Tábla (77303). In: HONTI *et al.* 2018, 209.
- MOLNÁR–SIPOS 2006 MOLNÁR ISTVÁN – SIPOS CARMEN: Balatonlelle-Rádpusztá-Romtemplom mellett (67/5 lelőhely). In: HONTI *et al.* 2006, 51–56.
- MOLNÁR–SOMOGYI 2018 MOLNÁR ISTVÁN – SOMOGYI KRISZTINA: Balatonszentgyörgy-Faluvégi dűlő 2. lelőhely. In: HONTI *et al.* 2018, 217–220.
- MOZSOLICS 1942 MOZSOLICS, AMÁLIA: Zur Frage der Schnurkeramik in Ungarn. *Wiener Prähistorische Zeitschrift* 29 (1942) 30–50.

- MRE 2003 VISY ZSOLT (főszerk.): *Magyar régészet az ezredfordulón*. Budapest: Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 2003.
- MRT 1 BAKAY KORNÉL – KALICZ NÁNDOR – SÁGI KÁROLY: *Veszprém megye régészeti topográfiája*. 1. kötet. A keszthelyi és tapolcai járás. Magyarország régészeti topográfiája 1. Budapest: Akadémiai Kiadó 1966.
- MRT 2 ÉRI ISTVÁN – KELEMEN MÁRTA – NÉMETH PÉTER – TORMA ISTVÁN: *Veszprém megye régészeti topográfiája*. 2. kötet. A veszprémi járás. Magyarország régészeti topográfiája 2. Budapest: Akadémiai Kiadó 1969.
- MRT 3 BAKAY KORNÉL – KALICZ NÁNDOR – SÁGI KÁROLY: *Veszprém megye régészeti topográfiája*. 3. kötet. A devecseri és sümegi járás. Magyarország régészeti topográfiája 3. Budapest: Akadémiai Kiadó 1970.
- MRT 4 DAX MARGIT – ÉRI ISTVÁN – MITHAY SÁNDOR – PALÁGYI SZILVIA – TORMA ISTVÁN: *Veszprém megye régészeti topográfiája*. 4. kötet. A pápai és zirci járás. Magyarország régészeti topográfiája 4. Budapest: Akadémiai Kiadó 1972.
- MRT 5 HORVÁTH ISTVÁN – H. KELEMEN MÁRTA – TORMA ISTVÁN: *Komárom megye régészeti topográfiája*. 1. kötet. Esztergom és a dorogi járás. Magyarország régészeti topográfiája 5. Budapest: Akadémiai Kiadó 1979.
- MRT 6 ECSÉDY ISTVÁN – KOVÁCS LÁSZLÓ – MARÁZ BORBÁLA – TORMA ISTVÁN: *Békés megye régészeti topográfiája*. 4. 1. kötet. A szeghalmi járás. Magyarország régészeti topográfiája 6. Budapest: Akadémiai Kiadó 1982.
- MRT 7 DINNYÉS ISTVÁN – KÖVÁRI KLÁRA – LOVAG ZSUZSA – TETTAMANTI SAROLTA – TORMA ISTVÁN: *Pest megye régészeti topográfiája*. 13. 1. kötet. A budai és szentendrei járás. Magyarország régészeti topográfiája 7. Budapest: Akadémiai Kiadó 1986.
- MRT 8 JANKOVICH B. DÉNES – MAKKAY JÁNOS – SZŐKE B. MIKLÓS: *Békés megye régészeti topográfiája*. 4. 2. kötet. A szarvasi járás. Magyarország régészeti topográfiája 8. Budapest: Akadémiai Kiadó 1989.
- MRT 9 DINNYÉS ISTVÁN – KÖVÁRI KLÁRA – KVASSAY JUDIT – MIKLÓS ZSUZSA – TETTAMANTI SAROLTA – TORMA ISTVÁN: *Pest megye régészeti topográfiája*. 13. 3. kötet. A szobi és váci járás. Magyarország régészeti topográfiája 9. Budapest: Akadémiai Kiadó 1993.
- MRT 10 JANKOVICH B. DÉNES – MEDGYESI PÁL – NIKOLIN EDIT – SZATMÁRI IMRE – TORMA ISTVÁN: *Békés megye régészeti topográfiája*. 4. 3. 2. kötet. Békés és Békéscsaba környéke. Magyarország régészeti topográfiája 10. Budapest: Akadémiai Kiadó 1998.
- MRT 11 DINNYÉS ISTVÁN – KÖVÁRI KLÁRA – KVASSAY JUDIT – MIKLÓS ZSUZSA – TETTAMANTI SAROLTA – TORMA ISTVÁN: *Pest megye régészeti*

- topográfiaja*. 13. 3. kötet. Az aszódi és gödöllői járás. Magyarország régészeti topográfiaja 11. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Régészeti Intézet 2012.
- MÜLLER 1988 MÜLLER RÓBERT: *A Kis-Balaton és környékének régészeti leletei*. Vendégkiállítás a szegedi Móra Ferenc Múzeum felújított épületszárnyában 1988. november – 1989. május. Szeged: Trogmayer Ottó 1988.
- MÜLLER-KUALES 1939 MÜLLER-KUALES, GOGO: Bestattungen der Badener Kultur auf älteren Siedlungstrümmern in Békásmegyer (Krottendorf) bei Budapest. *Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien* 69 (1939) 166–173.
- NAGY 1973 NAGY TIBOR: Budapest története az őskortól a honfoglalásig. In: *Budapest története az őskortól az Árpád-kor végéig*. Szerk.: Gerevich László. Budapest története 1. kötet. Budapest: Budapest Főváros Tanácsa 1973, 39–216.
- NAGY 2009 NAGY BORBÁLA: *A badeni kultúra temetője Balatonlelle-Felső Gamászon*. Egyetemi szakdolgozat, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Kézirat. Budapest 2009.
- NAGY 2010 NAGY, BORBÁLA: Gräberfeld der Badener Kultur in Balatonlelle-Felső Gamász. *Antaeus* 31–32 (2010) 375–498.
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1964 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: Sídliško boľerázskeho typu v Nitrianskom Hradku-Vysokom brehu – Siedlung der Boleráz-Gruppe in Nitriansky Hrádok. *Slovenská Archeológia* 12 (1964) 163–268.
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1970 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: Bolerázska skupina. In: *Slovensko v mladšej dobe kamennej*. Ed.: Točík, Anton. Pravek Slovenska 2. Bratislava: Vyd. Slovenskej akadémie vied 1970, 183–192.
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1973 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: Zu Ursprung und Chronologie der Boleráz-Gruppe. In: *Symposium Baden 1973*, 297–316.
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1974 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: Beitrag zum Kennen der Postboleráz-Entwicklung der Badener Kultur. *Slovenská Archeológia* 22 (1974) 237–360.
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1979 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: Počiatky boľerázskej skupiny na Slovensku – Die Anfänge der Boleráz-Gruppe in der Slowakei. *Slovenská Archeológia* 27 (1979) 17–50.
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1981 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: Načrt periodizácie badenskej kultúry a jej chronologických vzťahov k juhovýchodnej Európe – An outline of the periodical system of Baden culture and its chronological relations to Southeast Europe. *Slovenská Archeológia* 29 (1981) 261–296.

- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1982 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: Periodisierung der Badener Kultur und ihre Chronologischen Beziehungen zu Südosteuropa. *Thracia Praehistorica. Supplementum Pulpudeva* 3 (1978) [1982] 150–176.
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1984 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: K problematike trnavia a konca bolerázskej skupiny na Slovensku – Zur Problematik von Dauer und Ende der Boleráz-Gruppe in der Slowakei. *Slovenská Archeológia* 32 (1984) 75–146.
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1991 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: Typologische Fragen der relativen und absoluten Chronologie der Badener Kultur. *Slovenská Archeológia* 39 (1991) 59–90.
- NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ 1992 NĚMEJCOVÁ-PAVÚKOVÁ, VIERA: Kulturhistorische Verhältnisse in Südosteuropa zu Beginn des Horizontes Ezero–Baden und die möglichen Wege von Kontakten mit dem ägäisch-anatolischen Gebiet. *Studia Praehistorica* 11–12 (1992) 362–384
- NEMESKÉRI 1956 NEMESKÉRI JÁNOS: Anthropologische Übersicht des Volkes der Pécelser Kultur. In: BANNER 1956, 295–311.
- NÉMETH *et al.* 2010 NÉMETH PÉTER GERGELY – HONTI SZILVIA – KÖLTŐ LÁSZLÓ – MAGYAR KÁLMÁN – M. ARADI CSILLA – MOLNÁR ISTVÁN: Mit rejt Somogyország földje. In: Jubileumi kötet a Somogy Megyei Múzeumok alapításának 100. évfordulójára. Szerk.: Ábrahám Levente. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 19 (2010) 15–61.
- NEUSTUPNÝ 1959 NEUSTUPNÝ, EVŽEN: Zur Entstehung der Kultur mit kannelierter Keramik. *Slovenská Archeológia* 7 (1959) 260–284.
- NEUSTUPNÝ 1973 NEUSTUPNÝ, EVŽEN: Die Badener Kultur. In: *Symposium Baden 1973*, 317–352.
- NEVIZÁNSKY 1985 NEVIZÁNSKY, GABRIEL: Grabfunde und Überbauerscheinungen der Träger der Badener Kultur im zentralen Gebiet des Karpathenbeckens. *Slovenská Archeológia* 33 (1985) 249–272.
- NOVÁKI 1966 NOVÁKI GYULA: Őskori települések Fertőrákos mellett – Vorgeschichtliche Siedlungen bei Fertőrákos. *Arrabona* 8 (1966) 53–66.
- OTTOMÁNYI 2008 OTTOMÁNYI KATALIN: A badeni kultúra telepe Budaörsön. In: *Képek a múltból. Az elmúlt évek ásatásai Pest megyében*. Szerk.: Gyöngyössy Márton. Szentendre: Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága 2008, 28–29.
- PALLIARDI 1914 PALLIARDI, JAROSLAV: Die relative Chronologie der jünger Steinzeit in Mähren. *Wiener Prähistorische Zeitschrift* 1 (1914) 256–277.
- PALUCH 2016 PALUCH TIBOR: 1938. Szócikk. In: *110 év, 110 műtárgy a Tornyai János Múzeum gyűjteményéből*. Főszerk.: Nagy Imre. Múzeumi Műhely 10. Hódmezővásárhely: Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ 2016, 106–107.
- PAPP 1962 PAPP LÁSZLÓ: Dombay János munkássága. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 1961 [1962] 189–203.

- PÁRDUCZ 1941 PÁRDUCZ MIHÁLY: Ásatás Ószentivánon – Ausgrabung in Ószentiván. *Dolgozatok a M. Kir. Horthy Miklós-Tudományegyetem Régiségtudományi Intézetéből* 17 (1941) 175–177.
- PATAY 1938 PATAY PÁL: *Korai bronzkori kultúrák Magyarországon*. Dissertationes Pannonicae ex Instituto Archaeologico Universitatis de Rolando Eötvös nominatae Budapestinensis provenientes. Ser. 2. 13. Budapest: A Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem Érem-és Régiségtani Intézete 1938.
- PATAY 2006 PATAY RÓBERT: Ecser 6. lelőhely. In: *Régészeti kutatások másfél millió négyzetméteren. Autópálya és gyorsforgalmi utak építését megelőző régészeti feltárások Pest megyében 2001–2006*. Szerk.: Tari Edit. Szentendre: Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága 2006, 16–20.
- PATAY 2005 PATAY, RÓBERT: The Copper Age in the Jászság and the Mátra foreland. In: *Environmental archaeology in North-Eastern Hungary*. Eds.: Gál, Erika – Juhász, Imola – Sümegi, Pál. *Varia Archaeologica Hungarica* 19. Budapest: Archaeological Institute of the Hungarian Academy of Sciences 2005, 245–262.
- POLGÁR–P. SZEŐKE 2004 POLGÁR PÉTER – P. SZEŐKE JUDIT: Ordacsehi-Bugaszeg (M7/S-29 lelőhely). In: HONTI *et al.* 2004, 41–45.
- POROSZLAI 1990 POROSZLAI ILDIKÓ: Óskori lelőhelyek a Jászság nyugati felén (Jászberény, Jászfelsőszentgyörgy, Pusztamonostor). *Tisicum. Szolnok Megyei Múzeumi Évkönyv* 7 (1990) 13–27.
- PULSZKY 1883 PULSZKY FERENC: *A rézkor Magyarországon*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvkiadó Hivatala 1883.
- PULSZKY 1897 PULSZKY FERENC: *Magyarország archaeológiája*. 1–2. kötet. Budapest: Pallas Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság 1897–1898.
- PUSZTAI 1950 PUSZTAI REZSŐ: *Baranya vármegye őskori telep és temető helyei*. Doktori disszertáció, Eötvös Loránd Tudományegyetem. Kézirat. Budapest 1950.
- RÁCZ 2006 RÁCZ TIBOR: Maglód 1. lelőhely. In: *Régészeti kutatások másfél millió négyzetméteren. Autópálya és gyorsforgalmi utak építését megelőző régészeti feltárások Pest megyében 2001–2006*. Szerk.: Tari Edit. Szentendre: Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága 2006, 36–38.
- RÁCZ 2006a RÁCZ TIBOR: Ecser 2. lelőhely. In: *Régészeti kutatások másfél millió négyzetméteren. Autópálya és gyorsforgalmi utak építését megelőző régészeti feltárások Pest megyében 2001–2006*. Szerk.: Tari Edit. Szentendre: Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága 2006, 15.
- RÁCZ 2021 RÁCZ TIBOR ÁKOS: Társadalmi szerepvállalás a régészeti kutatásban. In: *Kincskeresés, kaland, tudomány. Közösségi régészeti projektek Pest megyében* – Treasure hunt, adventure and science community

- archaeology projects in Pest county. Szerk.: Rácz Tibor Ákos. Szentendre: Ferenczy Múzeumi Centrum 2021, 10–17.
- RACZKY 2007 RACZKY PÁL: Az autópálya-régészet helyzete Magyarországon. Módszerek és tapasztalatok az 1990 és 2007 közötti munkálatok alapján. *Archaeologiai Értesítő* 132 (2007) 5–36. <https://doi.org/10.1556/ArchErt.132.2007.1.1>
- RACZKY–SIKLÓSI 2013 RACZKY, PÁL – SIKLÓSI, ZSUZSANNA: Reconsideration of the Copper Age chronology of the eastern Carpathian Basin. A Bayesian approach. *Antiquity* 87, 336 (2013) 555–573.
- RACZKY *et al.* 2021 RACZKY PÁL – BORHY LÁSZLÓ – VIDA TIVADAR – KALLA GÁBOR – V. SZABÓ GÁBOR – BARTUS DÁVID: Középtávú régészeti stratégia. Vitaindító gondolatok a magyar régészet jelenéről és jövőjéről az ELTE BTK Régészettudományi Intézetéből. *Archaeologiai Értesítő* 146:1 (2021) 225–246. <https://doi.org/10.1556/0208.2021.00024>
- RADNÓTI 1954 RADNÓTI ALADÁR: Leletmentő ásatások az 1952. évben. *Archaeologiai Értesítő* 81 (1954) 69–82.
- RADNÓTI 1957 RADNÓTI ALADÁR: A Magyar Tudományos Akadémia régészeti konferenciája Budapesten (1955. október 3–10). *Az MTA II. Osztály Közleményei* 7:4 (1957) 331–351.
- RAJNA 2011 RAJNA ANDRÁS: Rézkori temetkezések és kapcsolataik a 4. számú főút Abonyt elkerülő szakaszán. *Studia Comitatensia* 31 (2011) 86–95.
- RAJNA 2016 RAJNA ANDRÁS: *A rézkor kulturális kapcsolatrendszerének változásai a Duna-Tisza közén feltárt leletanyag tükrében. A középső rézkor végi átmeneti időszak problematikája és a Badenkomplexum egy „átmeneti” tájegységben vizsgálva.* Doktori disszertáció, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Kézirat. Budapest 2016. https://edit.elte.hu/xmlui/static/pdf-viewer-master/external/pdfjs-2.1.266-dist/web/viewer.html?file=https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/34205/dissz_Rajna_Andras_tortenelemtud.pdf?sequence=1&isAllowed=y (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- REGENYE 2017 REGENYE JUDIT: Veszprém megye kőkora és rézkora. *LDM Online* 2017:1, 1–35.
- RENFREW 1972 RENFREW, COLIN: *The emergence of civilisation. Cyclades and the Aegean in the Third Millennium B.C.* Study in Prehistory. London: Methuen Publishing 1972.
- RENFREW 1973 RENFREW, COLIN: *Before civilization. The radiocarbon revolution and Prehistoric Europe.* London: Penguin 1973.
- RKM *Régészeti kutatások Magyarországon* – Archaeological investigations in Hungary. Budapest: Kulturális Örökség Igazgatósága, Magyar Nemzeti Múzeum 2001–2016.
- RÓMER 1866 RÓMER FLÓRIS: *Műrégészeti kalauz különös tekintettel Magyarországra.* 1. rész. Őskori műrégészet – Archäologischer

- Wegweiser mit besonderer Rücksicht auf Ungarn. Pest: Emich Gusztáv 1866.
- RÓMER 1878 RÓMER, FLÓRIS: *Congrès International D'anthropologie et D'archéologie Préhistoriques. Compte-rendu de la huitième session à Budapest 1876*. Volume 1. Budapest: Musée National Hongrois 1878.
- SACHSSE 2010 SACHSSE, CLAUDIA: *Untersuchungen zu den Bestattungssitten der Badener Kultur*. Teil 1–2. Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie 179. Bonn: Dr. Rudolf Habelt 2010.
- SAVA 2008 SAVA, VICTOR: Situri ale finalului epocii cuprului din Câmpia de Vest – Final Copper Age sites from the Western Romanian Plain. *Analele Banatului. Arheologie – Istorie* 16 (2008) 45–80. <https://doi.org/10.55201/WCNJ9654>
- SCHMIDT 1945 SCHMIDT, ROBERT RUDOLF: *Die Burg Vučedol*. Zagreb: Hrvatski Državni Arheološki Muzej 1945.
- SCHULTZ 2011 SCHULTZ ZOLTÁN GÉZA: *Késő rézkori településnyomok a Baranya megyei Szűr község közelében*. Egyetemi szakdolgozat, Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Kézirat. Szeged 2011.
- SERLEGI 2006 SERLEGI GÁBOR: Tikos-Homokgödrök (M7/S-44 lelőhely). In: HONTI *et al.* 2006, 16–18.
- SHERRATT 1981 SHERRATT, ANDREW: Plough and pastoralism. Aspects of the secondary products revolution. In: *Pattern of the past. Studies in honour of David Clarke*. Eds.: Hodder, Ian – Isaac, Glynn L Lywelyn – Hammond, Norman. Cambridge: Cambridge University Press 1981, 261–305.
- SHERRATT 1983 SHERRATT, ANDREW: The secondary exploitation of animals in the Old World. *World Archaeology* 15:1 (1983) 90–104. <https://doi.org/10.1080/00438243.1983.9979887>
- SIKLÓSI 2004 SIKLÓSI ZSUZSANNA: A Kostolac-kultúra újabb temetkezései Balatonbogláron – The latest burials of the Kostolac culture at Balatonboglár. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 16 (2004) 139–159.
- H. SIMON 1990 H. SIMON, KATALIN: Der Stand und die Aufgaben der Neolithikum- und Kupferzeitforschung. *Zalai Múzeum* 2 (1990) 47–66.
- SIPOS 2013 SIPOS CARMEN: Lulla-Jabapuszta, Jóreménység TSz. In: HONTI *et al.* 2013, 120–121.
- SKRIBA 2010 SKRIBA PÉTER: Szombathely-Zanat-Trátai-dűlő. *Évkönyv és Jelentés a K. Ö. Sz. 2008. Évi Feltárásairól* 2010, 24–27.
- SÓFALVI 2004 SÓFALVI ANDRÁS: Balatonlelle-Országúti-dűlő és Balatonlelle-Felső-Gamász (M7/S16–17. lelőhely). In: HONTI *et al.* 2004, 18–23.

- SÓFALVI–NAGY–SKRIBA 2007 SÓFALVI ANDRÁS – NAGY BORBÁLA – SKRIBA PÉTER: Balatonlelle-Országúti-dűlő és Balatonlelle-Felső-Gamász. In: *Gördülő idő*, 154–156.
- SOMOGYI 2000 SOMOGYI KRISZTINA: Előzetes jelentés a Kaposvár-61-es út elkerülő szakasz 1. számú lelőhelyén végzett feltárásról. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 14 (2000) 245–249.
- SOMOGYI 2002 SOMOGYI KRISZTINA: A Somogyvár-Vinkovci kultúra temetkezései Kaposújlakról. *Ősrégészeti Levelek / Prehistoric Newsletters* 4 (2002) 45–53.
- SOMOGYI 2004 SOMOGYI KRISZTINA: Előzetes jelentés a Kaposvár-61-es elkerülő út 29. számú lelőhelyén, Kaposújlak-Várdomb-dűlőben 2002-ben végzett megelőző feltárásról – Preliminary report on the preceding excavation of site number 27 [sic!] of the Route 61. encircling Kaposvár. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 16 (2004) 165–178.
- SOMOGYI 2022 SOMOGYI KRISZTINA: A Balatonszentgyörgy-Faluvégi dűlő 2. lelőhelyen feltárt temető bemutatása és elemzése. In: BONDÁR–SOMOGYI 2022, 11–58.
- SOMOGYVÁRI 2015 SOMOGYVÁRI ÁGNES: *Kalandozások Solt őskori lelőhelyei körül*. Solti aranykulcsos füzetek 4. Kecskemét: Tételhegy Alapítvány 2015.
- SOPRONI 1954 SOPRONI SÁNDOR: A budakalászi kocsi – Der Wagen in Budakalász. *Folia Archaeologica* 6 (1954) 29–36.
- SOPRONI 1956 SOPRONI, SÁNDOR: Budakalász, Luppá csárda. In: BANNER 1956, 111–128.
- SÓREGI 1939 SÓREGI JÁNOS: *Vezető a Déri Múzeum Régészeti Osztályában*. 2. kiadás. A Déri Múzeum Régészeti Osztályának ismeretterjesztő közleményei 10. Debrecen: Városi Nyomda 1939.
- SPASIĆ 2010 SPASIĆ, MILOŠ: Coţofeni communities at their southwestern frontier and their relationship with Kostolac population in Serbia. *Dacia* 54 (2010) 157–175.
- SÜMEGI 2022 SÜMEGI PÁL: Késő rézkori temetkezési gyöngyök petrográfiai és archaeomalakológiai elemzése Balatonszentgyörgyről. In: BONDÁR–SOMOGYI 2022, 269–280.
- Symposium Baden 1973 CHROPOVSKÝ, BOHUSLAV (Hrsg.): *Symposium über die Entstehung und Chronologie der Badener Kultur*. Bratislava: Verlag der Slowakischen Akademie der Wissenschaften 1973.
- SZABÓ 1989 SZABÓ FERENC (szerk.): *Banner János emlékezete születésének centenáriumán*. Békéscsaba–Szeged: Békés Megyei Múzeumok Igazgatósága, Csongrád Megyei Múzeumok Igazgatósága 1989.
- SZEVERÉNYI 2013 SZEVERÉNYI VAJK: Pécs története a későbronzkorig. In: *Pécs története*. 1. kötet. Az őskortól a püspökség alapításáig. Szerk.: Visy Zsolt. Pécs: Pécs Története Alapítvány, Kronosz Kiadó 2013, 37–68.

- B. THOMAS–SZ. BURGER 1955 B. THOMAS EDIT – SZ. BURGER ALICE: Leletmentő ásatások az 1953. évben. *Archaeologiai Értesítő* 82 (1955) 92–102.
- TOČÍK 1961 TOČÍK, ANTON: Keramika zdobená brázeným vpichom na Juhozápadnom Slovensku – Ceramics decorated Furchenstich in Southwestern Slovakia. *Památky Archeologické* 52 (1961) 321–344.
- TOČÍK 1981 TOČÍK, ANTON: *Nitriansky Hrádok-Zámeček. Bronzezeitliche befestigte Ansiedlung der Madarovce-Kultur*. Band 1. Materialia Archaeologia Slovaca 3. Nitra: Archeologický Ústav Slovenskej Akadémie Vied 1981.
- TOČÍK 1991 TOČÍK, ANTON: Erforschungstand der Lengyel Kultur in der Slowakei. Rückblick und Ausblick. In: *Kupferzeit als historische Epoche*. Symposium Saarbrücken und Otzenhausen 6.–13.11.1988. Teil 1. Ed.: Lichardus, Jan. Bonn: Dr. Rudolf Habelt 1991, 301–317.
- TOMPA 1936 TOMPA FERENC: Budapest őskora. *Tanulmányok Budapest Múltjából* 4 (1936) 1–16.
- TOMPA 1937 TOMPA, FERENC: 25 Jahre Urgeschichtsforschung in Ungarn 1912–1936. *Bericht der Römisch-Germanischen Kommission* 24–25 (1933–1935) [1937] 27–127.
- TOMPA 1937a TOMPA FERENC: A bronzkori kultúra kialakulása Magyarországon – Die Entwicklung der bronzezeitlichen Kultur Ungarns. *Értekezések a Történeti Tudományok Köréből* 25 (1937) 1–20.
- TOMPA 1942 TOMPA FERENC: Őskor. In: *Budapest története az ókorban*. 1. rész. Szerk.: Szendy Károly. Budapest 1942, 1–133.
- TOMPA 1943 TOMPA FERENC: Adatok Budapest őskorához. *Budapest Régiségei* 13 (1943) 11–31.
- TOMPA 1945 TOMPA FERENC: Adatok Budapest őskorához II. *Budapest Régiségei* 14 (1945) 7–25.
- TORMA 1969 TORMA ISTVÁN: Adatok a badeni (péceli) kultúra bolerázi csoportjának magyarországi elterjedéséhez – Beiträge zur Verbreitung der Boleráz-Gruppe der Badener Kultur in Ungarn. *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei* 8 (1969) 91–106.
- TORMA 1970 TORMA, ISTVÁN: Pilismarót-Basaharc. In: Zehn Jahre archäologische Forschung (1958–1968). *Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften* 1 (1970) 125–126.
- TORMA 1972 TORMA, ISTVÁN: Die Tierstatuetten der Boleráz-Gruppe von Pilismarót, Basaharc. In: *Idole. Prähistorische Keramiken aus Ungarn. Veröffentlichungen aus dem Naturhistorischen Museum*. Hrsg.: Korek, József. Veröffentlichungen. Neue Folge 7. Wien: Naturhistorisches Museum 1972, 24–26.
- TORMA 1973 TORMA, ISTVÁN: Die Boleráz-Gruppe in Ungarn. In: *Symposium Baden 1973*, 483–512.

- TORMA 1977 TORMA ISTVÁN: Rézkori telep Páriban – Kupferzeitliche Siedlung von Pári. *A Szekszárdi Béni Balogh Ádám Múzeum Évkönyve* 6–7 (1975–1976) [1977] 29–59.
- TÓTH 1942 TÓTH GÁBOR: Újabb ásatás az Ószentiván VIII. lelőhelyen – Neuere Ausgrabungen im VIII. Fundort von Ószentiván. *Dolgozatok a Magyar Királyi Ferencz József Tudományegyetem Archaeologiai Intézetéből* 18 (1942) 143–144.
- TÓTH 1958 TÓTH, TIBOR: Profilation horizontale du crane facial de la population et contemporaine de la Hongrie. *Crania Hungarica* 3 (1958) 1–126.
- TÓTH 2002 TÓTH GÁBOR: Újabb embertani adat Vas megye őskorához. *A Vas Megyei Múzeumok Értesítője* 27 (2002) 215–218.
- TÓTH 2011 TÓTH GÁBOR: A rézkor embertani emlékei Vas megyében. *Folia Anthropologica* 10 (2011) 99–101.
- TÓTH 2012 TÓTH GÁBOR: Késő rézkori temető Tolna-Mözs (Kenderföldek-dűlő) lelőhelyről. *A Nyugat-Magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ Tudományos Közleményei* 19. *Természettudományok* 14 (2012) 231–240.
- TÖRÖK 1956 TÖRÖK GYULA: Palotabozsok. In: BANNER 1956, 129–130.
- TUGYA *et al.* 2012 TUGYA BEÁTA – KOVÁCS ZSÓFIA – PETŐ ÁKOS – HERENDI ORSOLYA – SÁNDORNÉ KOVÁCS JUDIT – LOGAN, MELISSA K. – CUMMINGS, LINDA S.: Csontvelő felhasználásának bizonyítéka Hódmezővásárhely-Kopáncs I., Olasz-tanya lelőhely (Csongrád megye) badnei település 98/103. szám gödrének kerámiájában – Evidence of bone marrow consumption in the Baden culture based on the examination of a bowl excavated from pit 98/103 at Hódmezővásárhely-Kopáncs I., Olasz-tanya lelőhely (Csongrád county) archaeological site. *Archeometriai Műhely* 2012:1, 39–52.
- M. VIRÁG 1987 M. VIRÁG ZSUSZANNA: Viselet- és ékszertörténet a kezdetektől a római korig. In: Müller Róbert – Petánovics Katalin – M. Virág Zsuzsanna: *Ékszer- és viselettörténet*. A Balatoni Múzeum állandó kiállításainak katalógusa 5. Keszthely: Balatoni Múzeum 1987, 1–13.
- M. VIRÁG 1999 M. VIRÁG ZSUSZANNA: A badeni kultúra rézleletei Sármellék-Égenföldről. *Zalai Múzeum* 9 (1999) 33–54.
- VIRÁGOS–FOGAS 2022 VIRÁGOS GÁBOR – FOGAS OTTÓ: A régészet jelene a jövő nemzedékekről szól. *Mandiner* 2022. július 28. <https://mandiner.hu/belfold/2022/07/a-regeszeti-jelene-a-jovo-nemzedekokról-szol> (utolsó megtekintés dátuma: 2023.09.01.)
- VOLLNER 1996 VOLLNER JUDIT: Rézkori emlékek között. *Magyar Hírlap. Vasárnapi Magazin* 4:24 (1996. június 15) 16–17.
- VÖRÖS 1980 VÖRÖS ISTVÁN: Szarvasmarha áldozat a péceli kultúra pilismaróti telepén – Rinderopfer auf der Siedlung der Pécel-Kultur von Pilismarót-Szobi rév. *Dunai Régészeti Közlemények* 1979 [1980] 21–28.

- VÖRÖS 2011 VÖRÖS ISTVÁN: Késő rézkori település állatcsont leletei Pécssett – Animal bone remains from a Late Copper Age settlement at Pécs. In: „...eleitől fogva”. Régész – tanár – ember: A 75 éves Makkay János köszöntése. Szerk.: Fekete Mária – Vitári-Wéber Adrienn. Specimina Nova. Supplementum 11. Vivarium Fontium 6. Pécs: GeniaNet 2011, 411–434.
- WICKER 1997 WICKER ERIKA: Egy szarmata falu külterülete (M5 125. Kiskunfélegyháza-Izsáki út). Feltárások 1995–1996. évben. *Múzeumi Kutatások Bács-Kiskun Megyében 1995–1996* [1997] 73–80.
- WILD *et al.* 2001 WILD, EVA MARIA – STADLER, PETER – BONDÁR, MÁRIA – DRAXLER, SUSANNE – FRIESINGER, HERWOG – KUTSCHERA, WALTER – PRILLER, ALFRED – ROM, WERNER – RUTTKAY, ELISABETH – STEIER, PETER: New chronological frame for the young Neolithic Baden culture in Central Europe (4th Millennium BC). In: Proceedings of the 17th International ¹⁴C Conference. Eds.: Cami, Israel – Boaretto, Elisabetta. *Radiocarbon* 43 (2001) 1057–1064. <https://doi.org/10.1017/S0033822200041710>
- WOLLÁK 1980 WOLLÁK KATALIN: Hallstattkori leletek a Pilismarót-szobi révi telepfeltárából. *Dunai Régészeti Közlemények* 1979 [1980] 49–76.
- WOLLÁK–RACZKY 2012 WOLLÁK, KATALIN – RACZKY, PÁL: Large-scale preventive excavations in Hungary. In: *Large-scale excavations in Europe. Fieldwork strategies and scientific outcome. Proceedings of the International Conference Esslingen am Neckar, Germany, 7th – 8th october 2008*. Eds.: Bofinger, Jörg – Krausse, Dirk. EAC Occasional Paper 6. Brussels: Europae Archaeologiae Consilium 2012, 115–136.
- WOLLÁK *et al.* 2013 WOLLÁK KATALIN – ÚJLAKI ZSUZSÁNNA – HORVÁTH ÁKOS – SARKADI MÁRTON: Az örökségvédelem szervezetrendszerének és jogi hátterének változásai. *Új Magyar Közigazgatás* 6:4 (2013) 22–31.
- WOSINSKY 1896 WOSINSKY MÓR: *Tolnavármegye az őskortól a honfoglalásig*. 1. kötet. – Das Comitatus Tolna von der Urzeit bis zur ungarischen Landnahme. Budapest: Tolna Vármegye Közönsége 1896.
- ZOFFMANN 1980 K. ZOFFMANN, ZSUZSÁNNA: Eine Übersicht über das anthropologische Material der neolithischen und kupferzeitlichen Kulturen im Karpatenbecken. *Alba Regia* 18 (1980) 9–27.
- ZOFFMANN 1988 K. ZOFFMANN ZSUZSÁNNA: A badeni kultúra embertani leleteinek vizsgálata a Penrose-féle analízis segítségével. *Anthropologiai Közlemények* 31 (1987–1988) [1988] 121–137.
- ZOFFMANN 1992 K. ZOFFMANN ZSUZSÁNNA: *Kelet Kárpát-medence neolitikus és rézkori népességének embertani vázlatja*. Kandidátusi értekezés. Kézirat. Budapest 1992.

- ZOFFMANN 1998 K. ZOFFMANN ZSUZSANNA: Embertani leletek a Badeni kultúra Pécs-Hőerőmű lelőhelyéről. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 43 (1998) 141–146.
- ZOFFMANN 2004 K. ZOFFMANN ZSUZSANNA: Óslakosok és bevándorlók a neolitikus és rézkori Kárpát-medencében az embertani adatok alapján. (A Somogy megyében újonnan feltárt Badeni temetők Penrose-analízise) – Autochthonous population and immigrants in the Carpathian Basin of the Neolithic and the Copper Age after the anthropological data. (The Penrose analysis of the recently unearthed Baden cemeteries in Somogy county). *Somogyi Múzeumok Közleményei* 16 (2004) 127–138.
- ZOFFMANN 2006 K. ZOFFMANN ZSUZSANNA: Balatonlelle környékéről származó késő-rézkori embertani leletek. *Somogyi Múzeumok Közleményei. Régészet* 17 (2006) 97–106.
- ZOFFMANN 2011 K. ZOFFMANN ZSUZSANNA: Somogy megyei régészeti ásatásokon előkerült embertani leletek. (Adatközlés). *Folia Anthropologica* 10 (2011) 65–76.
- ZOTZ 1936 ZOTZ, LOTHAR FRIEDRICH: Neue steinzeitliche Kulturbeziehungen in Mittelschlesien, Steinzeitfunde von Gross-Sürding, Kr. Breslau. *Altschlesien* 6 (1936) 39–59.
- Xanthi konferencia 1981 *XI. Internationale Symposium über das Spätneolithikum und die Bronzezeit*. Xanthi, 4–10 October 1981. Symposia Thracica 1981 A.

A kötet szerzői / List of Contributors

BONDÁR Mária

HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet
HUN-REN Institute of Archaeology, Research Centre for the Humanities
1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.
bondar.maria@abtk.hu

DEMÉNY Attila

HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földtani és Geokémiai Intézet
HUN-REN Institute for Geological and Geochemical Research,
Research Centre for Astronomy and Earth Sciences
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
attila.demeny@csfk.hu

FARKAS Csaba

HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földtani és Geokémiai Intézet
HUN-REN Institute for Geological and Geochemical Research,
Research Centre for Astronomy and Earth Sciences
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
farkas.csaba@csfk.org

GÁL Erika

HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet
HUN-REN Institute of Archaeology, Research Centre for the Humanities
1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.
gal.erika@abtk.hu

GERBER Dániel

HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Archeogenomikai Intézet
HUN-REN Institute of Archaeogenomics, Research Centre for the Humanities
1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.
gerber.daniel@abtk.hu

GUGORA Ariana

HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földtani és Geokémiai Intézet
HUN-REN Institute for Geological and Geochemical Research,
Research Centre for Astronomy and Earth Sciences
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
ariana.gugora@csfk.org

HEGYI István

HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földtani és Geokémiai Intézet
HUN-REN Institute for Geological and Geochemical Research,
Research Centre for Astronomy and Earth Sciences
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
hegyi.istvan@csfk.org

HORVÁTH Anikó

HUN-REN Izotópklimatológiai Laboratórium (IKER), Atommagkutató Intézet
HUN-REN Isotope Climatology and Environmental Research Centre, Institute for Nuclear Research
4026 Debrecen, Bem tér 18/C.
horvatha@atomki.hu

JAKUCS János

HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet
HUN-REN Institute of Archaeology, Research Centre for the Humanities
1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.
jakucs.janos@abtk.hu

KÖHLER Kitti

Magyar Természettudományi Múzeum, Embertani Tár
Department of Anthropology, Hungarian Natural History Museum
1083 Budapest, Ludovika tér 2–6.
kohler.kitti@hnmus.hu

MARTON Tibor

HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet
HUN-REN Institute of Archaeology, Research Centre for the Humanities
1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.
marton.tibor@abtk.hu

OROSS Krisztián

HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet
HUN-REN Institute of Archaeology, Research Centre for the Humanities
1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.
oross.krisztian@abtk.hu

PALCSU László

HUN-REN Izotópklimatológiai Laboratórium (IKER), Atommagkutató Intézet
HUN-REN Isotope Climatology and Environmental Research Centre, Institute for Nuclear Research
4026 Debrecen, Bem tér 18/C.
palcsu.laszlo@atomki.hu

RÁCZ Piroska

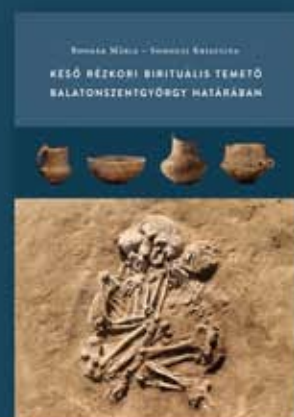
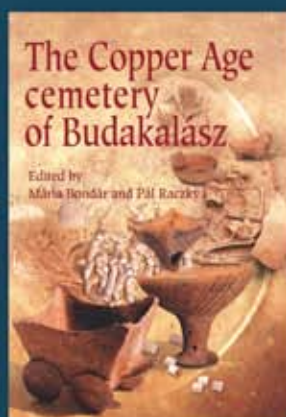
HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet
HUN-REN Institute of Archaeology, Research Centre for the Humanities
1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.
racz.piroska@abtk.hu

SOMOGYI Krisztina

Rippl-Rónai Vármegyei Hatókörű Városi Múzeum
Rippl-Rónai Museum
7400 Kaposvár, Fő u. 101.
lasinja.somogyi@gmail.com

SOMOGYVÁRI-LAJTÁR Enikő

HUN-REN Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földtani és Geokémiai Intézet
HUN-REN Institute for Geological and Geochemical Research,
Research Centre for Astronomy and Earth Sciences
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
lajtar.eniko@csfk.org

A Kr. e. 4. évezred temetkezéseinek sokrétű halottkultusza különböző hagyományok, eltérő gyökerű és fejlettségű közösségek széleskörű kapcsolatainak lenyomatát őrzi. Az önálló nagy temetők közlése után a szerzők azt vizsgálták, mit tudhatunk meg a korszak többi temetkezéséről régészeti, antropológiai, archeozoológiai elemzések látható adatain kívül a csontokból vizsgálható láthatatlan információ forrásból, a bioarcheológia különböző módszereinek segítségével. A nagy mintaszámú radiokarbon kormeghatározás, valamint az archeogenetikai és izotóp-geokémiai elemzések rávilágítanak a késő rézkori emberek egészségi állapotára, fertőzéseire, táplálkozására és kisgyermekkoruk helyszínére is. A látható és láthatatlan információk együtt jóval gazdagabb képet adnak az egyéni sorsokról és a kisebb közösségek mindennapjairól.

The burials of the fourth millennium BC attest to a rich diversity of elaborate mortuary practices, the imprints of a colourful world of beliefs and of communities with differing traditions and ancestries.

Following up previous work on the period's large cemeteries, this volume explores the period's other burials, looking at both the visible elements of the archaeological record that can be examined using traditional archaeological, osteoarchaeological and zooarchaeological methods, and the invisible information that can be extracted from skeletal remains using the different analytical techniques of bioarchaeology. The large series of radiocarbon dates allow for a more precise dating of the burials, while the archaeogenetic and stable isotope analyses shed light on the health, the diet and the ancestry of Late Copper Age communities. Taken together, the visible and invisible information provide a more detailed picture of individual biographies and the daily lives of smaller communities.

